

บทที่ 5

วิธีการคำนวณการตั้งรีเลย์และค่า Reliability ของ System

5.1 การคำนวณการตั้งรีเลย์

การคำนวณจะยกตัวอย่างบางสถานีย่อยเท่านั้น ส่วนทุก ๆ สถานีย่อยและสถานีต้นทางจะแสดงไว้ในภาคผนวก

5.2.1 วิธีการคำนวณการตั้งรีเลย์ที่สถานีย่อยลพบุรี

จากรูปที่ 3.13 เป็นค่างองวางจริงที่วัดได้จาก D.C. Calculating board

(1) Three phase fault ห่างทาง 12 กิโลเมตร

จากรูปที่ 3.13

$$\begin{aligned} I &= 3.20 \text{ p.u. Base on } 100 \text{ MVA.} \\ &= 3.20 \times 5020.6 \\ &= 16065.92 \text{ Amp.} \end{aligned}$$

ค่า Constant 5020.6 มาจาก

$$\begin{aligned} &\frac{\text{MVA base}}{\sqrt{3} \text{ KV}} \\ &= \frac{100,000}{\sqrt{3} \times 11.5} \\ &= 5020.6 \end{aligned}$$

โดยถือว่า Generated voltage = 11.5 KV

ค่า Tripping time ของ L 10, L 20, L 30, L 01 และ L 02 (รูปที่ 2.5)

$$\text{C.T. ratio} = 1200/5 = 240/1$$

$$\text{Secondary I} = \frac{16065.92}{240} = 66.94 \text{ Amp.}$$

$$\text{Instantaneous setting} = 1.5 \times 66.94 = 100.2 \text{ Amp.}$$

* Doubling factor 1.5 คูณกับค่า secondary current เนื่องจาก fault ที่เกิดขึ้นจะต้องมี asymmetrical current รวมอยู่ด้วย Doubling factor ขึ้นอยู่กับ R/X ratio มีค่าตั้งแต่ 1.06 - 1.8 สำหรับระบบของการใช้ผ่านครหลวงมี R/X ratio เหมาะสมกับที่จะใช้ Doubling factor 1.5 จากหนังสือของ R.T. Lythall, The J. & P. Switchgear Book, p.256

ในคัทรีเลย์ตาม Instantaneous set โดยสูงสุด = 80 Amp.

ขณะนั้นจำเป็นต้อง block รีเลย์ตาม Instantaneous ไว้ (ไม่ใช้งาน)

ส่วนทางด้าน Time relay set ดังนี้

* set รีเลย์ plug setting current (I) = 7.5

* Time multiplier (T) = 0.8

Multiple of plug setting current = $\frac{66.94}{7.5} = 8.925$

ค่าที่ได้ในข้อนี้ Tripping time จาก Characteristic curve ที่ 5.1A

จะเกิด Tripping time = 0.56 sec.

หรือ Tripping time ของ Feeder (สายป้อน)

สำหรับสถานีขบวนหนึ่งไว้ C.T. อยู่ 2 ขนาด คือ 400/5 กับ 500/5

C.T. ratio = $\frac{400}{5} = 80/1$

Secondary I = $\frac{16065.92}{80} = 200.824 \text{ A}$

set รีเลย์ให้ I = 6 A

T = 0.4

+ Instantaneous = 30

Multiple of plug setting current = $\frac{200.824}{6} = 33.47$

จาก Characteristic curve ที่ 5.1 A

‡ Tripping time = 0.101 sec.

สำหรับ C.T. ratio = $\frac{500}{5}$

= 100/1

Secondary I = $\frac{16065.92}{100} = 160.6592$

* ใ้รีเลย์ cut and try โดยเทียบกับ characteristic curve

+ Inst. ของ Feeder ส่วนมากจะ set ไว้ 30A ถ้า set สูงเกินไป เมื่อเกิด fault จะตกช้า

ถ้า set ต่ำกว่านี้ เมื่อสับ breaker เข้าครั้งแรก breaker มักจะตก เนื่องจาก Magnetising

in-rush currents

‡ คูณในรูปที่ 5.1A

$$\text{set รั้วลัย โห} \quad I = 5 \text{ A.}$$

$$T = 0.4$$

$$\text{Inst.} = 25$$

$$\text{Multiple of plug setting current} = \frac{160.6592}{5}$$

$$= 32.132$$

จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1A

$$\text{Tripping time} = 0.103 \text{ sec.}$$

เมื่อเพิ่ม Tripping time ระหว่าง Feeder กับ Transformer bank และ bus-section คู่ จะเห็นว่ามี Time interval เกิน* 0.3 sec. แสดงว่า การ set รั้วลัยขนาดนี้ ใช้ได้

หา Tripping time ของสถานีคานทางบางกระบือ (B6942) ขณะเกิด fault ทางคาน 12 กิโลโวลท์ ที่สถานีบ่อนลุมพินี (รูปที่ 2.15)

จากรูปที่ 3.13 เมื่อเกิด fault ทางคาน 12 กิโลโวลท์ที่สถานีบ่อนลุมพินี จะมี Power ไหลออกจาก B6942 เท่ากับ 100 MVA.

$$I = 1.0 \times 836.76 = 836.76 \text{ A.}$$

$$\text{ค่า Constant } 836.76 \text{ มาจาก } \frac{100,000}{\sqrt{3} \times 69}$$

$$\text{B6942} \quad \text{C.T. ratio} = 600/5$$

$$= 120/1$$

$$\text{Secondary I} = \frac{836.76}{120}$$

$$= 6.973 \text{ A}$$

$$\text{set รั้วลัย โห} \quad I = 6 \text{ A.}$$

$$T = 0.2$$

$$\text{Inst.} = 20$$

$$\text{Multiple of plug setting current} = \frac{6.973}{6}$$

$$= 1.162$$

* R.T. Lythall, ibid.

จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1A

Tripping time = 00 หมายถึงสวิตช์ตัดคอนที่สถานี-

ต้นทางบางกะปิไม่ตก

แสดงว่าการ set รีเลย์ทั้ง 2 แห่งถูกต้อง เนื่องจากเมื่อเกิด fault ทางด้าน 12 กิโลโวลท์ทุกสถานีย่อย เราไม่ขอมิให้สวิตช์ตัดคอนของสถานีต้นทางตก

หา Tripping time ของสถานีต้นทางพระนครเหนือ (N6922) ขณะเกิด fault ทางด้าน 12 กิโลโวลท์ที่สถานีย่อยลพบุรี (รูปที่ 2.15)

จากรูปที่ 3.13 เมื่อเกิด fault ทางด้าน 12 กิโลโวลท์ที่สถานีย่อยลพบุรี จะมี Power ไหลออกจาก N6922 เท่ากับ 220 MVA.

$$I = 2.20 \times 836.76$$

$$= 1840.872$$

$$\text{N6922} \quad \text{C.T. ratio} = 600/5$$

$$= 120/1$$

$$\text{Secondary I} = \frac{1840.872}{120}$$

$$= 15.34 \text{ A.}$$

$$\text{set รีเลย์ ให้ } I = 10 \text{ A}$$

$$T = 0.3$$

$$\text{Inst.} = 35$$

$$\text{Multiple of plug setting current} = \frac{15.34}{10}$$

$$= 1.534$$

จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1 A

Tripping time = 00 หมายถึงสวิตช์ตัดคอนที่สถานี-

ต้นทางพระนครเหนือไม่ตก แสดงว่าการ set รีเลย์ถูกต้อง

(2) Three phase fault ทางด้าน 69 กิโลโวลท์ ที่ L6912, L6922

และ L6932 (รูปที่ 2.15)

เมื่อเกิด fault ที่ L6912 หรือ L6922 จะมี Power ไหลจาก N6922 เท่ากับ 545 MVA.

$$\begin{aligned}
 I &= 5.45 \times 836.76 \\
 &= 4560.342 \text{ A.} \\
 \text{N6922 C.T. ratio} &= 600/5 \\
 &= 120/1 \\
 \text{Secondary I} &= \frac{4560.342}{120} \\
 &= 38.0 \text{ A.} \\
 \text{ตัวเลขที่ set ไว้จากชั้นต้น I} &= 10 \text{ A} \\
 T &= 0.3 \\
 \text{Inst.} &= 35 \\
 \text{Multiple of plug setting current} &= \frac{38.0}{10} \\
 &= 3.8
 \end{aligned}$$

จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1A

$$\text{Tripping time} = 0.66 \text{ sec.}$$

แสดงว่า เมื่อเกิด fault ที่ L6912 หรือ L6922 N6922 สามารถจะ Trip ได้ด้วย Instantaneous ถ้าเมื่อตัวเลขตาม Instantaneous เกิดที่ของ N6922 สามารถจะ Trip ด้วย Time relay ภายในเวลา 0.66 sec.

จะขอคำนวณต่อไปว่า ถ้าเกิด fault ที่ L6912 หรือ L6922 แล้ว B6942 จะ Trip ไตหรือไม่

เมื่อเกิด fault จะมี Power ไหลจาก B6942 เท่ากับ 62 MVA.

$$\begin{aligned}
 I &= 0.62 \times 836.76 \\
 &= 518 \text{ A.} \\
 \text{B6942 C.T. ratio} &= 600/5 \\
 &= 120/1
 \end{aligned}$$

$$\text{Secondary I} = \frac{518}{120}$$

$$= 4.32 \text{ A}$$

$$\text{รีเลย์ที่ set ไวรข้างตน I} = 6 \text{ A}$$

$$\text{T} = 0.2$$

$$\text{Inst.} = 20$$

จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1A

$$\text{Tripping time} = \infty \text{ แสดงว่า B6942 ไม่ Trip}$$

เป็นอันว่าถูกต้อง

เมื่อเกิด fault ที่ L6932 จะมี Power ไหลออกจาก B6942 เท่ากับ 300 MVA.

$$\text{I} = 3.00 \times 836.76$$

$$= 2510.28 \text{ A.}$$

$$\text{B6942 C.T. ratio} = 600/5$$

$$= 120/1$$

$$\text{Secondary I} = \frac{2510.28}{120}$$

$$= 20.92 \text{ A.}$$

$$\text{รีเลย์ที่ set ไวรข้างตน I} = 6 \text{ A.}$$

$$\text{T} = 0.2$$

$$\text{Inst.} = 20$$

$$\text{Multiple of plug setting current} = \frac{20.92}{6}$$

$$= 3.487$$

จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1A

$$\text{Tripping time} = 0.465 \text{ sec.}$$

คงคำนวณต่อไปว่า ถ้าเกิด fault ที่ L6932 N6922 จะ Trip ไทหรือไม่

เมื่อเกิด fault ที่ L6932 จะมี Power ไหลจาก N6922 เท่ากับ 86 MVA.

$$\text{I} = 0.86 \times 836.76$$

$$= 720 \text{ A.}$$

<u>N6922</u>	C.T. ratio	=	600/5	
		=	120/1	
	Secondary I	=	$\frac{720}{120}$	
		=	6 A	
รีเลย์ที่ set ไวตรงคน	I	=	10 A	
	T	=	0.3	
	Inst.	=	35	
Multiple of plug setting current		=	$\frac{6}{10}$	= 0.6
จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1A				
Tripping time		=	∞	แสดงว่า N6922 ไม่ Trip
เป็นอันว่าถูกต้อง				

(3) Single line to ground fault ทางคน 12 กิโลเมตร

จากรูปที่ 3.13

	I	=	3.669 X 5020.6	
		=	18420.58 A	
<u>L 10, L 20 และ L 30</u>	C.T. ratio	=	1200/5	
		=	240/1	
	Secondary I	=	$\frac{18420.58}{240}$	
		=	76.752 A	
set รีเลย์ ใหม	I	=	2.0 A	
	T	=	0.3	
	Inst.	=	block	
Multiple of plug setting current		=	$\frac{76.752}{2.0}$	= 38.376
จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1B				
Tripping time		=	0.55 sec.	

หาค่า Tripping time ของ Feeder (สายป้อน)

สำหรับสายป้อน C.T. ratio 400/5

C.T. ratio	=	400/5
	=	80/1
Secondary I	=	$\frac{18420.56}{80}$
	=	230.257 A
set ใกล้เคียง I	=	1.0 A.
T	=	0.1
Inst.	=	20
Multiple of plug setting current	=	$\frac{230.257}{1.0}$
	=	230.257
จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1 B		
Tripping time	=	0.198 sec.

สำหรับสายป้อน C.T. ratio 500/5

C.T. ratio	=	500/5
	=	100/1
Secondary I	=	$\frac{18420.58}{100}$
	=	184.2058 A
set ใกล้เคียง I	=	1.0 A.
T	=	0.1
Inst.	=	20
Multiple of plug setting current	=	$\frac{184.2058}{1.0}$
	=	184.2058
จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1 B		
Tripping time.	=	0.2 sec.

(4) Single line to ground fault ทางคาน 69 กิโลโวลต์

L - G fault ที่ L6912 หรือ L6922 จะมี Power ไหลออกจาก N6922 เท่ากับ
369 MVA.

$$\begin{aligned}
 I &= 3.69 \times 836.76 \\
 &= 3087.64 \text{ A} \\
 \text{N6922 C.T. ratio} &= 600/5 \\
 &= 120/1 \\
 \text{Secondary I} &= \frac{3087.64}{120} \\
 &= 25.73 \text{ A} \\
 \text{set รีเลย์ โห} \quad I &= 1.5 \text{ A} \\
 \quad \quad \quad T &= 0.6 \\
 \quad \quad \quad \text{Inst.} &= 20 \\
 \text{Multiple of plug setting current} &= \frac{25.73}{1.5} \\
 &= 17.153 \\
 \text{จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1A} \\
 \text{Tripping time} &= 0.21 \text{ sec.}
 \end{aligned}$$

สำหรับ L - G fault ที่ L6932 จะมี Power ไหลออกจาก B6942 เท่ากับ
210 MVA.

$$\begin{aligned}
 I &= 2.10 \times 836.76 \\
 &= 1757.196 \text{ A} \\
 \text{B6942 C.T. ratio} &= 600/5 \\
 &= 120/1 \\
 \text{Secondary I} &= \frac{1757.196}{120} \\
 &= 14.643 \text{ A} \\
 \text{set รีเลย์ โห} \quad I &= 1.0 \text{ A} \\
 \quad \quad \quad T &= 0.5
 \end{aligned}$$

Inst. = 20

Multiple of plug setting current = $\frac{14.643}{1.0}$

= 14.643

จาก Characteristic curve รูปที่ 5.1A.

Tripping time = 0.20 sec.

ค่าของ Tripping time ที่คำนวณได้จาก substations อาจจะนำมาเขียน

เป็นตารางเปรียบเทียบได้ดังนี้

ชนิดของ Fault	หมายเลขของตัวลัด ที่ติดตั้ง	Relay setting			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time Multiplier	Inst.		
3 ∅ fault บัส 12 KV	L10, L20, L30	7.5	0.6	block	0.425	
	L02, L01 Feeder C.T. 500/5	5.0	0.4	25	0.103	
	Feeder C.T. 400/5	6.0	0.4	30	0.101	
	B6942	6.0	0.2	20	No trip	
	N6922	10.0	0.3	35	No trip	
L-G fault บัส 12 KV	L10, L20, L30	2.0	0.3	block	0.55	
	Feeder C.T. 500/5	1.0	0.1	20	0.20	
	Feeder C.T. 400/5	1.0	0.1	20	0.198	
3 ∅ fault บัส 69 KV L6912 or L6922	N6922	10.0	0.3	35	0.66	N6922 สามารถ trip ได้ตาม inst.
	B6942	6.0	0.2	20	No trip	
3 ∅ fault บัส 69 KV L6932	B6942	6.0	0.2	20	0.465	B6942 สามารถ trip ได้ตาม inst.
	N6922	10.0	0.3	35	No trip	
L-G fault บัส 69 KV L6912 or L6922	N6922	1.5	0.6	20	0.21	N6922 สามารถ trip ได้ตาม inst.
	B6942	1.0	0.5	20	No trip	
L-G fault บัส 69 KV L6932	B6942	1.0	0.5	20	0.20	
	N6922	1.5	0.6	20	No trip	

สถานีต้นทางพระนครเหนือ

ชนิดของ Fault	หมายเลขของ สาย กีดกันนั้น	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	Inst.		
3- ϕ fault bus 12 KV.	N 10	6.0	0.4	50	0.44	
	Feeder	5.0	0.3	30	0.122	
	E6942	2.5	0.2	20	0.83	
L-G fault bus 12 KV.	N 10	1.2	1.0	50	0.249	
	Feeder	1.0	0.2	20	0.0365	
3- ϕ fault bus 69 KV.	N6912	7.5	0.3	30	0.145	ทุกตัวสามารถ Trip โดย Inst.
	E6922	10.0	0.3	35	0.199	
	E6932	6.0	0.6	40	0.230	
	E6942	2.5	0.2	20	0.0495	
	N6952	6.0	0.5	30	0.092	
L-G fault bus 69 KV.	E6912	1.5	0.5	20	0.10	ทุกตัวสามารถ Trip โดย Inst.
	N6922	1.5	0.6	20	0.12	
	E6932	1.0	1.0	25	0.176	
	N6942	1.0	0.8	20	0.14	
	E6952	1.0	1.0	20	0.176	

ตารางที่ 5.2

สถานีถนนทางบางกะปิ

ชนิดของ Fault	พิกัดสายส่ง สาย ที่ตัดก่อนหน้า	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	เวลา พัก
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	Inst.		
3 ϕ fault ที่ bus 69 IV.	E6942	6.0	0.2	20	0.238	Trip ใดควม Inst.
L-G fault ที่ bus 69 IV.	E6942	1.0	0.5	20	0.131	Trip ใดควม Inst.

ตารางที่ 5.3

สถานีส่งทางบางกอกน้อย

ชนิดของ Fault	หมายเลขของ สวิตช์ ตัดคนข้างขึ้น	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	Inst.		
3 ๑ fault bus 69 KV.	K6912	5.0	0.2	20	0.119	K6912 และ K6922 สามารถ trip เหนือ inst.
	K6922	6.0	0.2	20	0.235	
L-G fault bus 69 KV.	K6912	1.0	0.5	20	0.131	K6912 และ K6922 สามารถ trip เหนือ inst.
	K6922	1.0	0.4	20	0.108	

ตารางที่ 5.4

ชนิดของ fault	หมายเลขของ สวิตช์ที่คุ้มครอง	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	time multiplier	Inst.		
3 φ fault ที่ bus 12 KV.	W10, W20, W01	10.0	0.4	80	0.525	
	W30, W61,	200 %	0.15	none	0.480	
	W26	10.0	1.0	80	0.350	
	Feeder	7.5	0.4	30	0.123	
	W6912	7.5	0.3	30	No trip	
3 φ fault ที่ bus 69 KV W6912	W6912	7.5	0.3	30	0.515	W6912 สามารถ Trip ได้ตาม Inst.
	W6912	2.5	0.1	block	0.0225	
	K6922	6.0	0.2	20	No trip	
3 φ fault ที่ 69 KV. W6922 & W6932	K6922	6.0	0.2	20	0.57	
	W6912	7.5	0.3	30	No trip	
	T6922	2.5	0.2	block	0.315	
	W6922	2.5	0.1	"	0.165	
L-G fault ที่ bus 12 KV.	W10, W20	2.4	1.0	80	0.26	
	W 30, W61	25 %	0.2	None	0.26	
	W26	4.0	1.0	80	0.21	
	Feeder	2.0	0.2	20	0.0355	
L-G fault ที่ bus 69 KV. W6912	W6912	1.5	0.5	20	0.202	W6912 สามารถ Trip ได้ตาม Inst. T6912 จะ Trip ก่อน W6912 trip ใต้ถนนแล้ว
	W6912	2.5	0.1	block	0.29	
	T6912	2.5	0.1	"	No trip	
L-G fault ที่ bus 69 KV. W6922 & W6932	K6922	1.0	0.4	20	0.19	

ชนิดของ fault	พิกัดของ สาย ลัดวงจร	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	พิกัดของ
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	Inst.		
3 φ fault bus 12 KV	T10, T20, T01	6.0	0.6	70	0.45	
	Feeder C.T. 500/5	5.0	0.4	25	0.117	
	Feeder C.T. 400/5	6.0	0.4	30	0.115	
	T12	6.0	1.0	45	0.27	
	T25	6.0	1.0	60	0.24	
	M6912	7.5	0.3	30	No trip	
	M6922	6.0	0.2	20	"	
3 φ fault bus 69 KV. T6912	M6912	7.5	0.3	30	0.435	M6912 สามารถ Trip ได้ตาม Inst.
	T6912	2.5	0.1	block	0.175	
	M6912	2.5	0.1	"	0.23	
	M6922	6.0	0.2	20	No trip	
3 φ fault bus 69 KV. T6922	M6922	6.0	0.2	20	0.5	M6932 จะ trip หลังจาก M6922 trip แล้ว
	M6912	7.5	0.3	30	No trip	
	T6922	2.5	0.2	block	0.275	
	M6922	2.5	0.1	"	0.175	
	M6932	2.5	0.1	"	No trip	
1-G fault bus 12 KV	T10, T20, T01	1.5	0.3	80	0.55	
	Feeder C.T. 500/5	1.5	0.1	20	0.2	
	Feeder C.T. 400/5	1.0	0.1	20	0.199	
	T12	1.5	0.4	60	0.58	
	T25	1.5	0.4	80	0.58	
1-G fault bus 69 KV. T6912	M6912	1.5	0.5	20	0.175	M6912 สามารถ Trip ได้ตาม Inst.
	M6922	1.0	0.4	20	0.168	

สถานีย่อยสามเสน

ชนิดของ fault	หมายเลขของ สวิตช์ ตัดคั่นน้ำมัน	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time mul- tiplicier.	Inst.		
3 φ fault ที่ bus 12 KV.	S10,S20	10.0	0.2	50	1.06	
	S15,S22	100%	0.2	None	0.53	
	Feeder	100%	0.1	6 1/2	0.238	
	M6912	7.5	0.3	30	No trip	
	M6922	10.0	0.3	35	No trip	
3 φ fault ที่ bus 69 KV. S6912	M6912	7.5	0.3	30	0.21	M6912สามารถ
	M6912	2.5	0.1	block	0.4	Trip โดย Inst.
	T6912	2.5	0.1	*	No trip	T6912จะ Trip
	R6922	6.0	0.2	20	No trip	หลังจาก M6912 Trip แล้ว
3 φ fault ที่ bus 69 KV. S6922	M6922	10.0	0.3	35	0.263	M6922สามารถ
	B6942	6.0	0.2	20	NO trip	Trip โดย Inst.
L-G fault ที่ bus 12 KV.	S10,S20	2.0	0.2	50	0.48	
	Feeder	20%	0.1	4	0.138	
L-G fault ที่ bus 69 KV. S6912	M6912	1.5	0.5	20	0.119	M6912สามารถ
	M6912	1.0	0.4	20	1.35	Trip โดย Inst.
L-G fault ที่ bus 69 KV. S6922	M6922	1.5	0.6	20	0.14	
	B6942	1.0	0.5	20	5.0	

สถานีบ่อน้ำมัน

ชนิดของ fault	พยางค์ สถานี ที่ติดตั้ง	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	พยางค์
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	Inst.		
3 φ fault ที่ bus 12 KV.	M 10	5.0	0.3	45	0.4	
	M 11, M 12 & M 14	6.0	0.3	30	0.12	
	M 6912	5.0	0.6	block	0.79	
	M 6932	6.0	0.6	40	No trip	
3 φ fault ที่ bus 69 KV.	M 6912	5.0	0.6	block	0.175	M 6932 สามารถ trip กับ Inst. ได้
	M 6932	6.0	0.6	40	0.56	
L-G fault ที่ bus 12 KV.	M 10	1.5	1.0	50	0.31	
	M 11, M 12 & M 14	1.0	0.2	20	0.057	
L-G fault ที่ bus 69 KV.	M 6932	1.0	1.0	25	0.25	M 6932 สามารถ trip กับ inst. ได้

ตารางที่ 5.8

สถานีควบคุมแรงดัน

ชนิดของ fault.	หมายเลขของ รีเลย์ ติดตั้ง	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	inst.		
3 ϕ fault bus 12 KV.	D 10	6.0	0.3	45	0.58	
	D 11, D 12 & D 13	5.0	0.3	30	0.11	
	D 6912	5.0	0.6	block	0.88	
	N 6952	6.0	0.5	30	No trip	
3 ϕ fault bus 69 KV.	D 6912	5.0	0.6	block	0.185	N 6952 สามารถ trip ด้วย inst. ได้
	N 6952	6.0	0.5	30	0.55	
L-G fault bus 12 KV.	D 10	2.0	1.0	45	0.345	
	D 11, D 12 & D 13	1.0	0.2	20	0.057	
L-G fault bus 69 KV.	N 6952	1.0	1.0	20	0.268	N 6952 สามารถ trip ด้วย inst. ได้

ตารางที่ 5.9

สถานีขอมมีกะสิน

ชนิดของ fault	หมายเลขของ ตู้ควบคุม ตัดคอนำมัน	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	Inst.		
3 ϕ fault ที่ bus 12 KV	MS 10	6.0	0.3	45	0.51	
	Feeder	6.0	0.3	30	0.118	
	MS 6912	6.0	0.5	block	0.87	
	N 6922	10.0	0.2	35	No trip	
3 ϕ fault ที่ bus 69. KV	MS 6912	6.0	0.5	block	0.15	N 6922 สามารถ trip ได้ตาม Inst.
	N 6922	10.0	0.3	35	0.51	
L - G fault ที่ bus 12 KV	MS 10	1.5	1.0	50	0.305	
	Feeder	1.0	0.2	20	0.055	
L - G fault ที่ bus 69 KV	N 6922	1.5	0.6	20	0.19	N 6922 สามารถ trip ได้ตาม Inst.

ตารางที่ 5.10

สถานีวิทยุบางเขน

ชนิดของ fault	หมายเลขของ สถานี ตัดตอนน้ำมัน	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	time mul- tiplier	inst.		
3- ϕ fault ที่ bus 12 KV.	BS 10	6.0	0.3	50	0.43	
	BS 11, BS 12					
	BS 13, BS 14	5.0	0.2	30	0.117	
	BS 6912	5.0	0.2	block	0.75	
	N 6932	6.0	0.6	40	No trip	
3- ϕ fault ที่ bus 69 KV.	BS 6912	5.0	0.2	block	0.061	N 6932 สามารถ trip ด้วย inst. ได้
	N 6932	6.0	0.6	40	0.49	
L-G fault ที่ bus 12 KV.	BS 10	1.5	1.0	50	0.30	
	BS 11, BS 12 BS 13, BS 14	1.0	0.2	20	0.057	
L - G fault ที่ bus 69 KV.	N 6932	1.0	1.0	25	0.23	N 6932 สามารถ trip ด้วย inst. ได้

ตารางที่ 5.11

การตั้งค่าการป้องกัน

ชนิดของ fault	หมายเลขสาย ส่ง ตัวตัดไฟ	Relay Setting			Tripping time inst.sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time mul- tiplier	Inst.		
3 ϕ fault bus 12 KV	P 10, P20, P 01	6.0	0.5	60	0.465	L6932 จะ trip ด้วย D.O.C.Relay
	Feeder C.T.400/5	6.0	0.4	30	0.125	
	Feeder C.T.300/5	6.0	0.5	30	0.13	
	B 6942	6.0	0.2	20	No trip	
	L 6932	3.0	0.5	block	2.9	
3 ϕ fault bus 69 KV	B 6942	6.0	0.2	20	0.36	B 6942 trip โดย inst. L 6932 trip โดย D.O.C.Relay
	L 6932	3.0	0.5	block	0.65	
L-G fault bus 12 KV	P10, P20, P 01	2.4	1.0	75	0.295	
	Feeder C.T.400/5	1.0	0.2	20	0.034	
	Feeder C.T.300/5	1.0	0.2	20	0.034	
L-G fault bus 69 KV	B 6942	1.0	0.5	20	0.163	B 6942 trip โดย inst.

ชนิดของ fault	หมายเลขตู้ ตัว ตัดกระแส	RELAY SETTING			Tripping Time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	Inst.		
3 ϕ fault bus 12 KV.	R 10	5.0	0.2	30	0.49	
	R 11, R 12 & R 14	6.0	0.2	30	0.115	
	R 16	6.0	0.3	30	0.13	
	R 6912	5.0	0.3	block	0.8	
	K 6912	5.0	0.2	20	No trip	
L-G fault bus 12	R 10	1.5	1.0	35	0.37	
	R 11, R 12, R 14, R 16	1.0	0.2	20	0.057	
	K 6912	1.0	0.5	20	No trip	
3 ϕ fault bus 69 KV.	R 6912	5.0	0.3	block	0.23	
	K 6912	5.0	0.2	20	0.65	
L-G fault bus 69 KV.	K 6912	1.0	0.5	20	0.33	

ตารางข้อมูลการตั้งค่า

ชนิดของ fault	ประเภทเครื่อง สวิตช์ ที่ควบคุมขั้วนั้น	RELAY SETTING			Tripping time in sec.	หมายเหตุ
		Plug setting current	Time mul- tiplier.	Inst.		
3- ϕ fault bus 12 KV.	Q 10	5.0	0.2	35	0.41	
	Q 11, Q 12 & Q 13	6.0	0.2	30	0.105	
	Q 14	6.0	0.3	30	0.12	
	Q 6912	5.0	0.4	block	0.90	
	K 6912	5.0	0.2	20	No trip	
3- ϕ fault bus 69 KV.	Q 6912	5.0	0.4	block	0.21	
	K 6912	5.0	0.2	20	0.41	
L-G fault bus 12 KV.	Q 10	1.5	1.0	40	0.34	
	Q 11, Q 12 & Q 13	1.0	0.2	20	0.057	
	Q 14	1.0	0.2	20	0.056	
L-G fault bus 69 KV.	K 6912	1.0	0.5	20	0.218	

จากการคำนวณดังได้แสดงไว้ในตาราง เป็นการคำนวณเพื่อจะ set รีเลย์เฉพาะ over current and earth fault รีเลย์ ส่วน Differential และ Directional over current relay set ได้ดังต่อไปนี้

Differential relay

set ไว้เท่ากันหมดทุกสถานีย่อย

Bias tap = 30%

Percent setting = 40%

Time multiplier = 2

จาก Characteristic curve รูปที่ 5.3 ถ้าเกิด fault ขึ้นเป็น 3 เฟสของ full load Tripping time จะเท่ากับ 0.15 sec.

Directional over current relay

set ไว้เกือบเท่ากันหมดทุกสถานีย่อย ยกเว้นบางสถานีย่อย (ที่มี Bank เคี้ยว) ที่ใช้เป็น Over current relay และบางสถานีที่อยู่ไกลกัน เมื่อเกิด fault อย่างรุนแรง ทางด้าน 12 KV อาจจะทำให้สถานีย่อยที่อยู่ไกล trip ได้ด้วย D.O.C. relay

I = 2.5 A

T = 0.1

Inst. = block

ที่ set ไว้ขนาดนี้ เพื่อป้องกันเมื่อมีกระแสไหลกลับทาง (ทางด้าน 69 กิโลโวลท์) ตั้งแต่ 100A ขึ้นไป D.O.C. รีเลย์จะ Trip breaker หมด

Under frequency relay

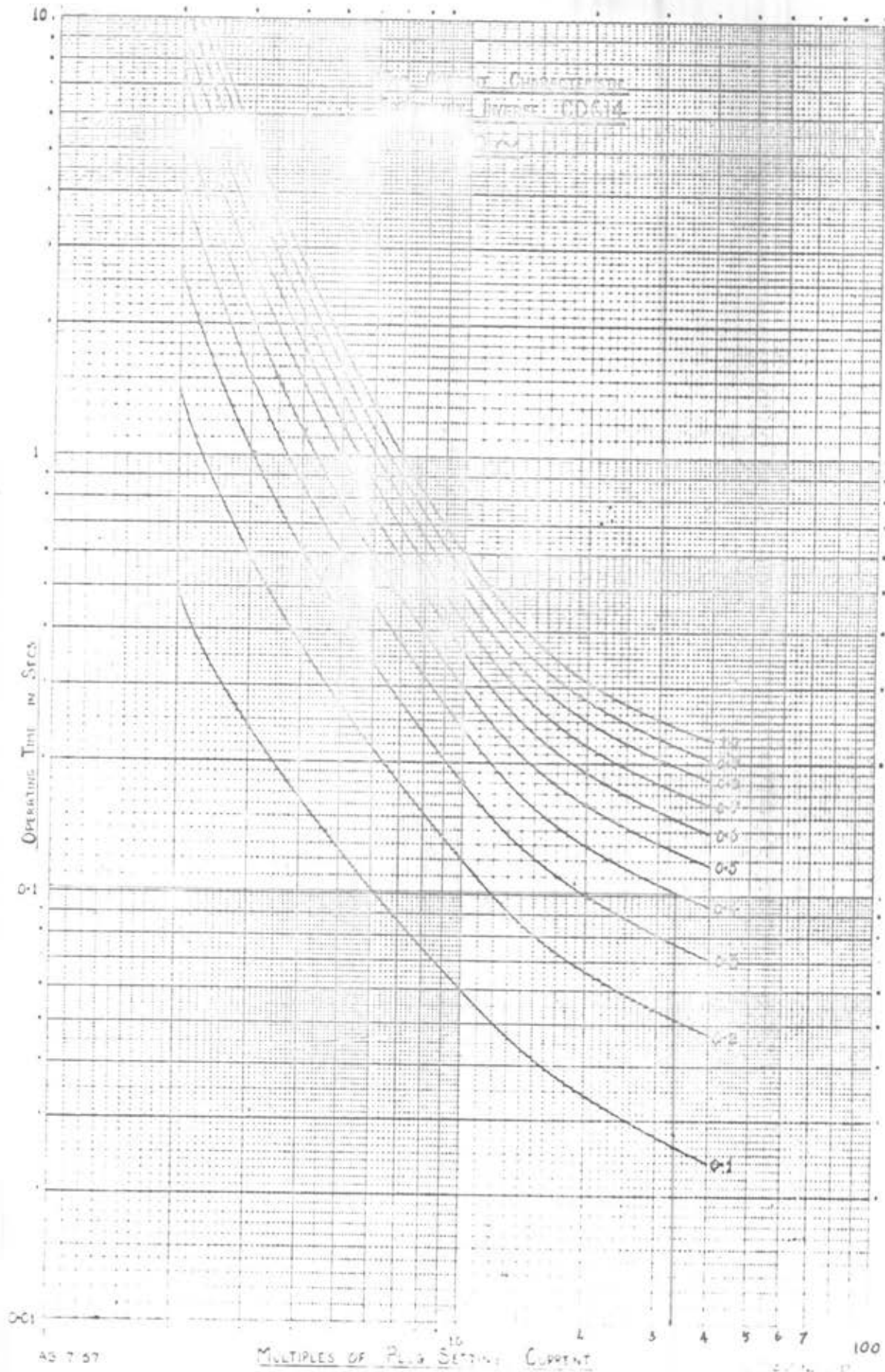
แต่ละสถานีย่อยตั้งไว้ไม่เท่ากัน แล้วแต่ความสำคัญของสถานี สถานะที่บางแห่ง เช่น โรงพยาบาลที่ห้ามไม่ได้ แต่ถ้าเมื่อจำเป็นจริง ๆ จะต้องให้ดับที่หลังสุด

Tripping time จะหาได้จาก Characteristic curve รูปที่ 5.4

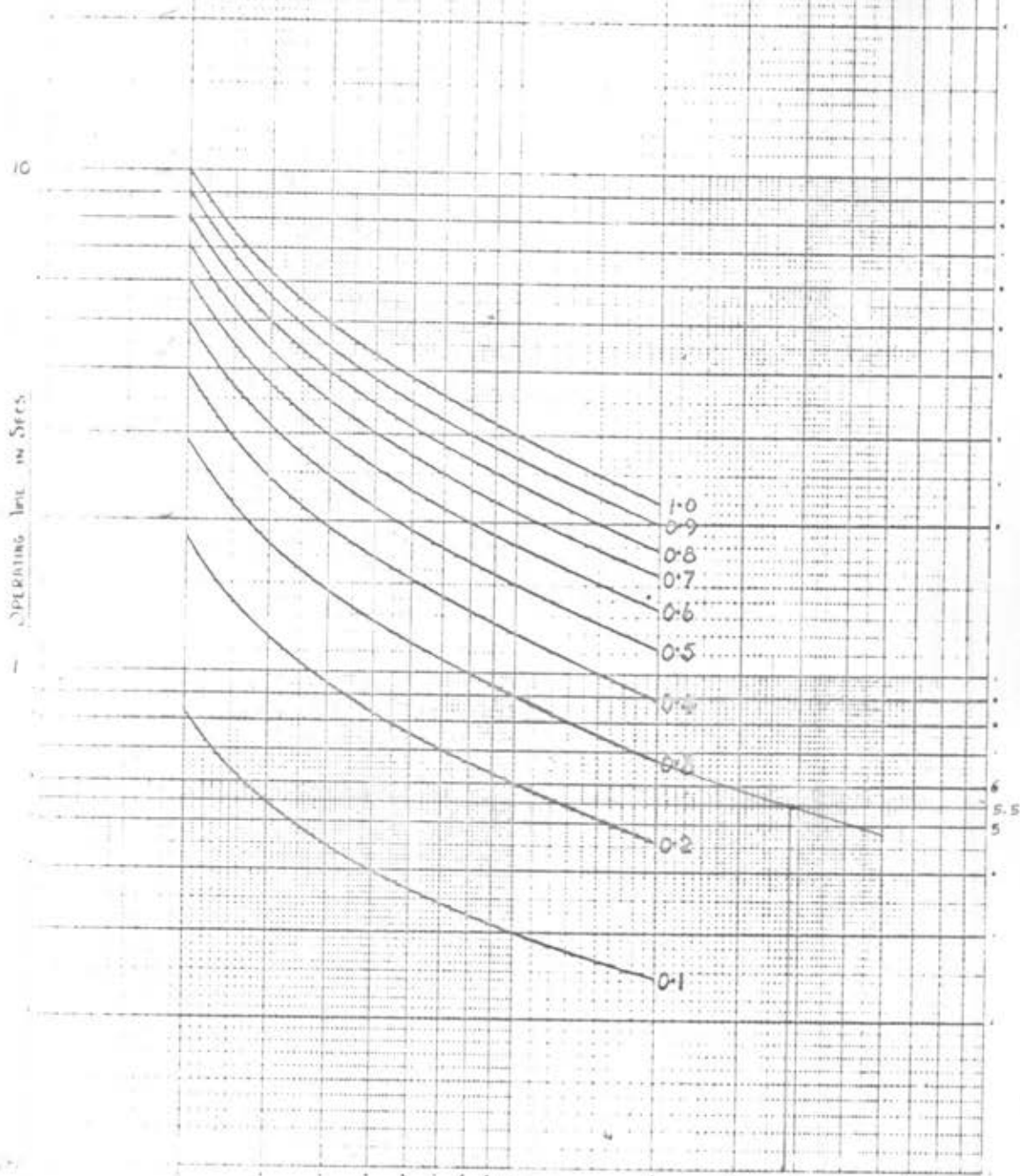
5.2 การคำนวณหา Reliability ของ System

เนื่องจากทางฝ่ายการไฟฟ้านครหลวงเป็นฝ่ายจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า (Distribution system) ทางฝ่ายการไฟฟ้านครหลวง (Y.E.A.) เป็นฝ่ายผลิต (Generation) ถ้าการไฟฟ้านครหลวงเกิดขัดข้องจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าไม่ได้ การไฟฟ้านครหลวงก็จะมีไฟจ่ายให้ลูกค้า

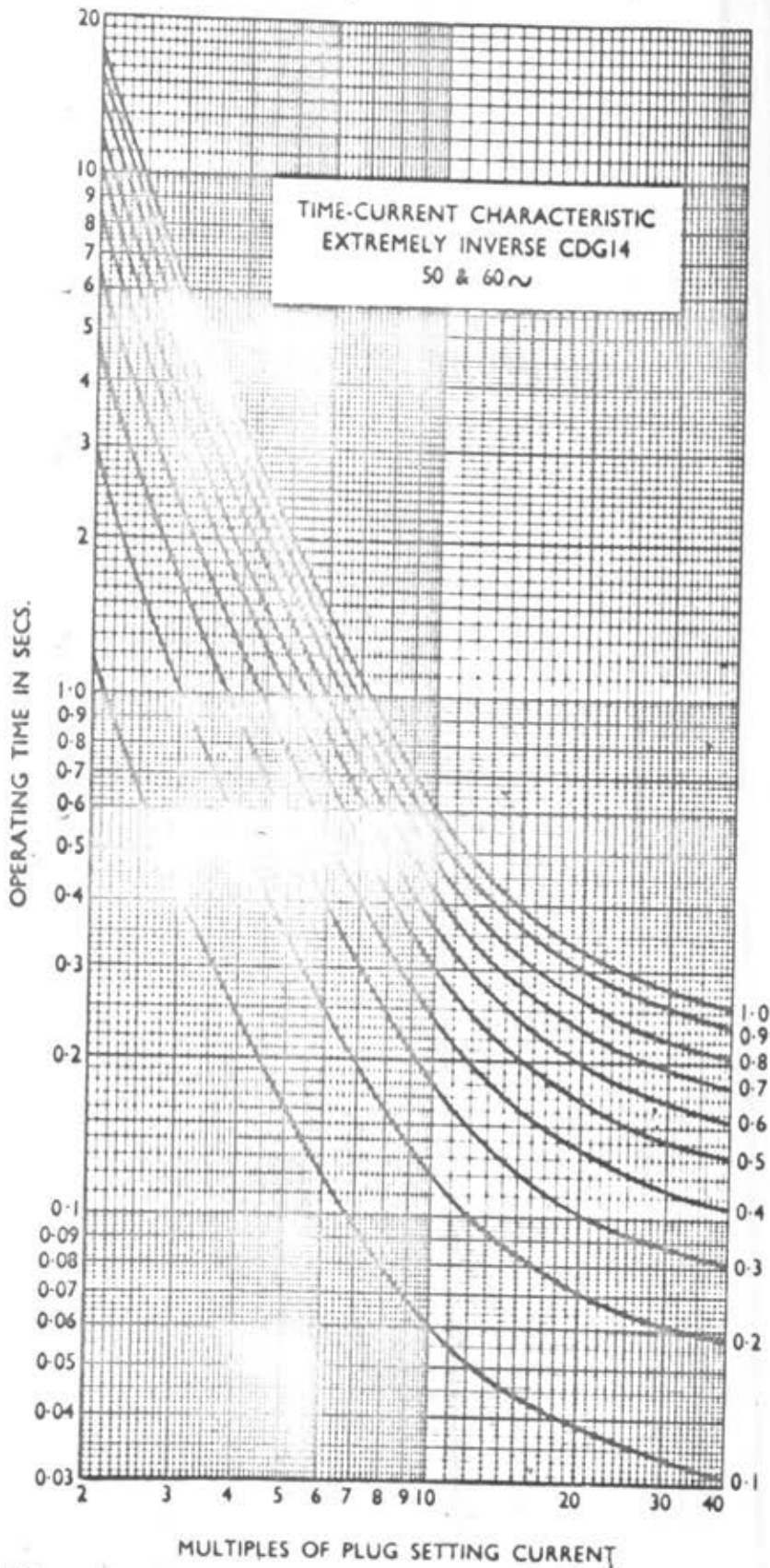
TIME CURRENT CHARACTERISTIC
INVERSE TIME RELAY - CD&II
3 Sec to BS142
50 & 60~

MULTIPLES OF PLUG SETTING CURRENT

677399Z132

SLIP 5.1 B

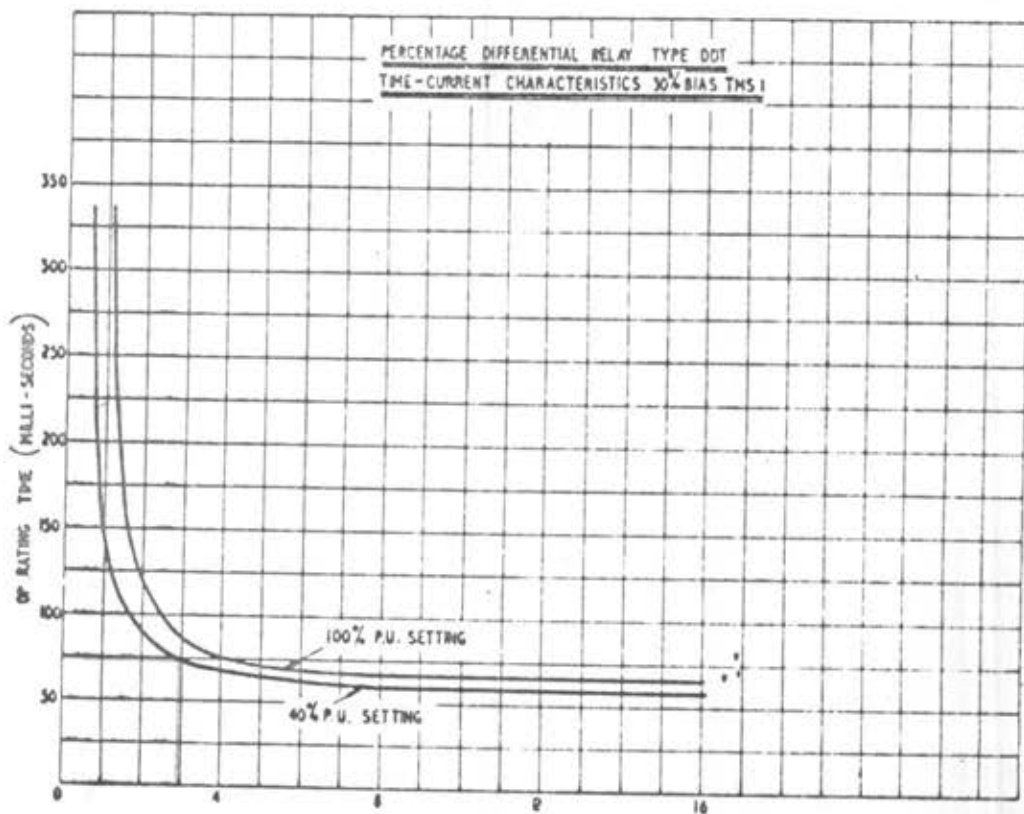
S77398Z05-018

SUPERSEDES 399Z152

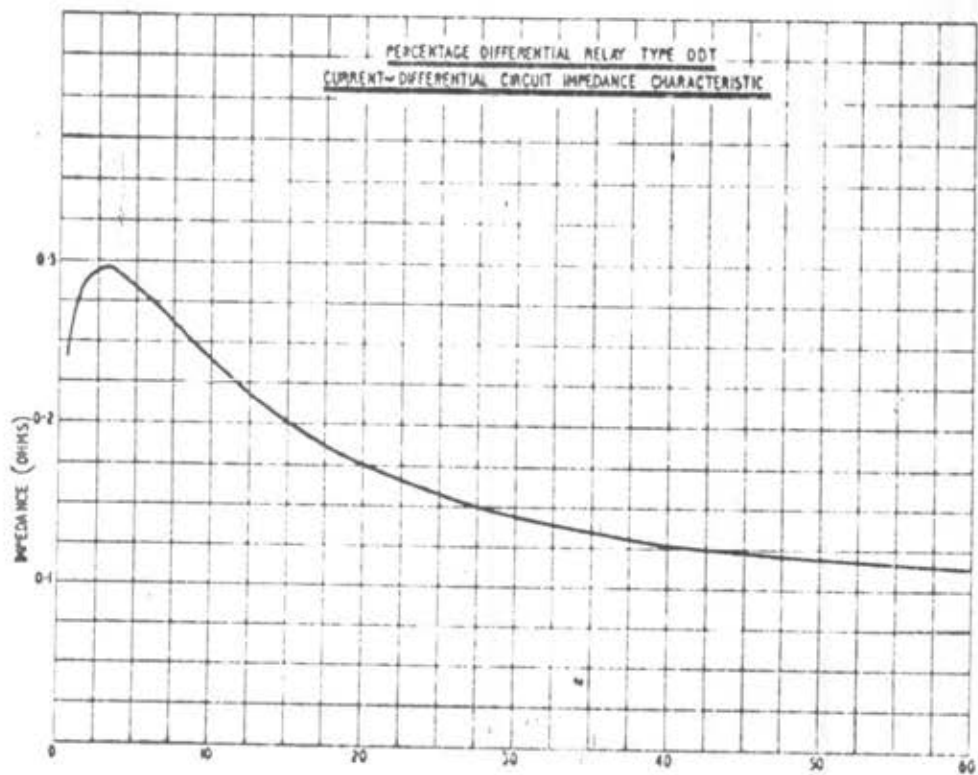
รูปที่ 5.2

หน่วย เวลา

Characteristic curve นี้ ใช้กับ relay ของสถานีย่อยคนเมือง หมอชิต มักกะสัน บางซื่อ

Time/Current characteristics 30% bias tap.
Time multiplier setting - 1.

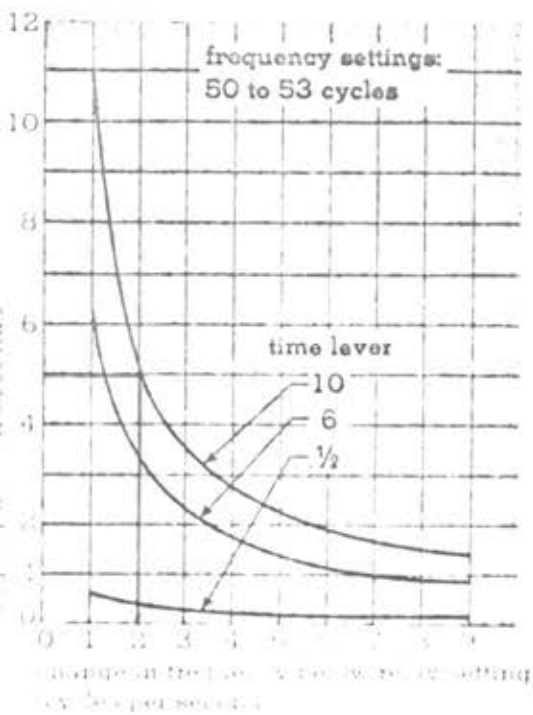
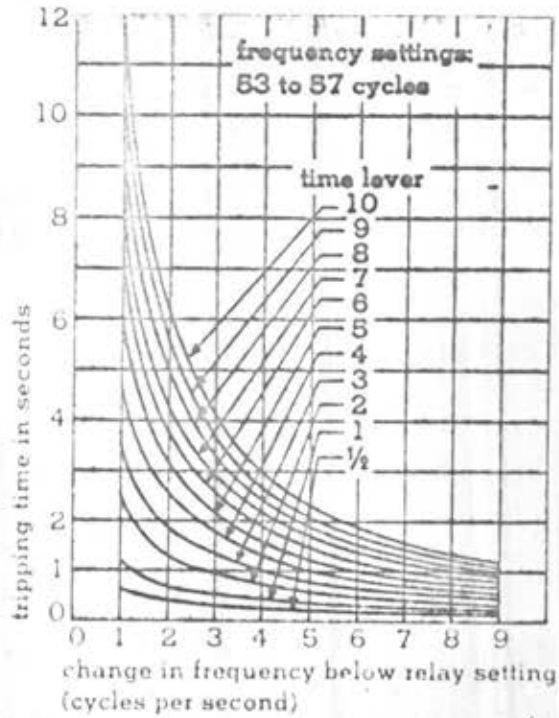
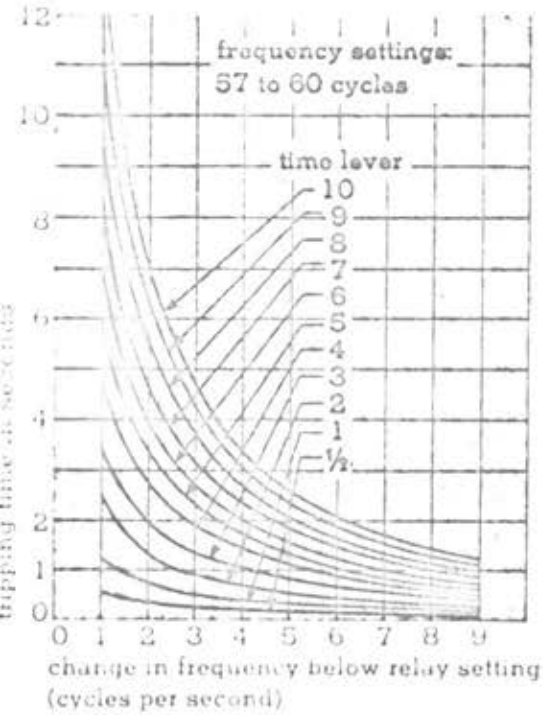

Impedance/Current characteristic 5 amp. rating relay.

Line curves of typical settings

Under frequency relays

Curves on page 6 show the insensitivity of CF 1 relays to wide voltage variations from standard voltage ratings.

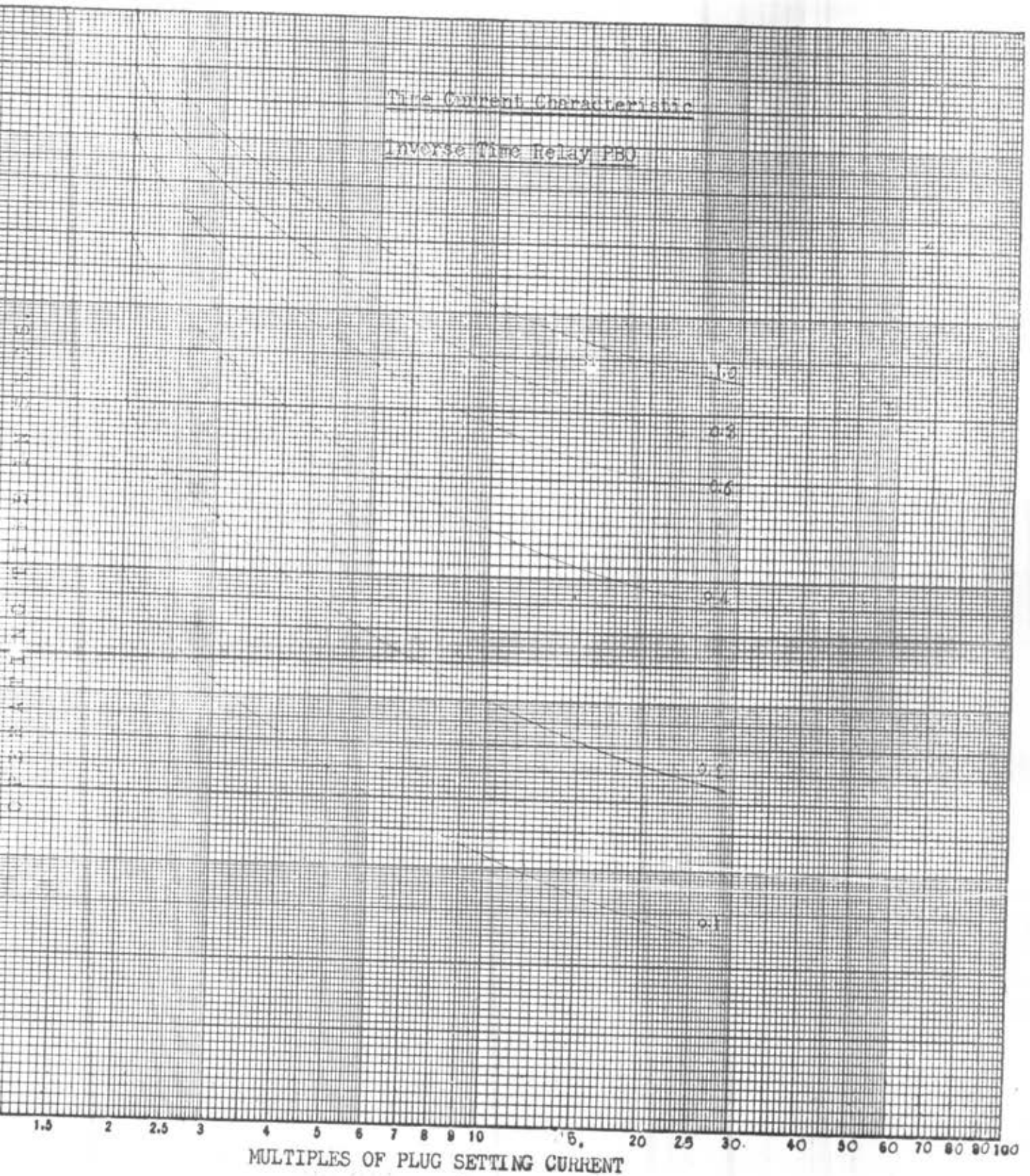
This feature permits close coordination between steps in dropping blocks of load during load shedding.

ตัวอย่าง เซน คังรีเสยไว้ Freq. setting = 50 c.p.s.

Time lever = 10

ถ้าเกิด Freq. ต่ำลงเหลือ 48 c.p.s.

รีเสยจะ trip ภายในเวลา 5 sec.

รูปที่ 5.5

หมายเหตุ

Characteristic curve นี้ใช้กับรีเลย์ที่สถานีขั้วสายสามเฟสและวัดเล็บบางส่วน

ฉะนั้น ในการคำนวณหา Reliability ของ System ต้องสมมติว่า Generation ของการไฟฟ้าชั้นนี้ ไม่ขัดข้อง และมี Reliability 100%

เนื่องจากรีเลย์และสวิตช์คัตคอนที่เริ่มการตรวจตราและรักษาอยู่เสมอ และยังคงผ่านการ test มาจากนอกออบวางดีแล้ว ฉะนั้น จึงถือว่า wear out และ early failure ไม่มี จะมีก็แต่ chance failure เท่านั้น

5.2.1 การคำนวณหา Reliability ของสถานีขอยบ.ช.เมือง

สำหรับสถานีขอยบ.ช.เมือง มี breaker อยู่ด้วยกัน 4 components ที่จะทำให้ system unreliability (ดูในรูปที่ 2.9)

จากสถิติปี 2509 (อยู่ในภาคผนวก) มีไฟดับเป็นบางส่วน 169 ครั้ง ส่วนไฟดับ

หมดไม่มี

วิธีคำนวณ

$$\begin{aligned} \text{Rate of failure } \lambda &= \frac{169}{4 \times 365 \times 24} \\ &= \frac{169}{4 \times 8760} \\ &= 0.00482 \text{ ครั้งชั่วโมง} \end{aligned}$$

สูตรที่ใช้ในการหา Reliability

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.00482 \times 24} \\ &= 0.890 \\ &= 89\% \end{aligned}$$

5.2.2 การคำนวณหา Reliability ของสถานีขอยบ.ช.เขต

สำหรับสถานีขอยบ.ช.เขต มี breaker อยู่ด้วยกัน 4 components ที่จะทำให้ system unreliability (ดูรูปที่ 2.8)

จากสถิติปี 2509 (อยู่ในภาคผนวก) มีไฟดับเป็นบางส่วน 104 ครั้ง ส่วนไฟดับหมดไม่มี

วิธีคำนวณ

$$\text{Rate of failure } \lambda = \frac{104}{4 \times 365 \times 24}$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.00297 \times 24} \\ &= e^{-0.07128} \\ &= 0.933 \\ &= 93.3\% \end{aligned}$$

5.2.3 การคำนวณหา Reliability ของสถานีบ่อน้ำมัน

สำหรับสถานีแห่งนี้ มี breaker อยู่ด้วยกัน 10 components ที่ทำให้ system unreliability (รูปที่ 2.5)

จากสถิติ 2509 (ชั่วโมงภาคผนวก) มีไฟดับเป็นบางส่วน 169 ครั้ง ในกรณีไฟดับหมดไม่มี เนื่องจากมีหม้อแปลงถึง 3 ชุด (รูปที่ 2.15)

วิธีคำนวณ

$$\begin{aligned} \text{Rate of failure } \lambda &= \frac{169}{10 \times 365 \times 24} \\ &= 0.00193 \end{aligned}$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.00193 \times 24} \\ &= e^{-0.04632} \\ &= 0.9547 \\ &= 95.47\% \end{aligned}$$

5.2.4 การคำนวณหา Reliability ของสถานีคันทางบางกอกน้อย

สถานีคันทางแห่งนี้ ส่งสายส่งตักบัสสูง 69 กิโลโวลต์ไปยังสถานีบ่อน้ำมันทาง ๆ รวม 2 ชุด เมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้เริ่มจ่ายเป็นสายบัส 12 กิโลโวลต์ออกไปอีก 1 สายบัส (รูปที่ 2.15)

จากสถิติ 2509 (ชั่วโมงภาคผนวก) ทำให้สถานีบ่อน้ำมันไฟดับรวม 20 ครั้ง

วิธีคำนวณ

$$\begin{aligned} \text{Rate of failure } \lambda &= \frac{20}{2 \times 365 \times 24} \\ &= 0.00114 \end{aligned}$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.00114 \times 24} \\ &= e^{-0.02736} \\ &= 0.9730 \\ &= 97.3\% \end{aligned}$$

5.2.5 การคำนวณหา Reliability ของสถานีคนทางบางกะปิ

สถานีคนทางแห่งนี้มีสายส่งตักบัสสูง 69 กิโลโวลต์ จากไปยังสถานีบอยคัมพูนีและ
พระโขนง 1 ชุด และเมื่อเร็ว ๆ นี้เริ่มจากเป็นสายป้อน 12 กิโลโวลต์ออกไปอีก 2 สายป้อน
(ดูรูปที่ 2.15)

จากสถิติปี 2509 สวิตช์ 69 กิโลโวลต์ทั้งหมด 15 ครั้ง

วิธีคำนวณ

$$\begin{aligned} \text{Rate of failure } \lambda &= \frac{15}{1 \times 365 \times 24} \\ &= 0.001712 \end{aligned}$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.001712 \times 24} \\ &= e^{-0.041088} \\ &= 0.9597 \\ &= 95.97\% \end{aligned}$$

5.2.6 การคำนวณหา Reliability ของสถานีคนทางพระนครเหนือ

สำหรับสถานีคนทางแห่งนี้ จะมี breaker อยู่ควบกัน 8 components ที่ทำให้
system unreliability และยังทำให้สถานีบอยคัมพูนีอีก 4 แห่ง unreliability ด้วย (ดูรูปที่ 2.15)

จากสถิติ 2509 (คู่ในภาคผนวก) มีไฟดับและทำให้สถานีบ่อน้ำมันไฟดับรวม

184 ครั้ง

วิธีคำนวณ

$$\begin{aligned} \text{Rate of failure } \lambda &= \frac{184}{8 \times 365 \times 24} \\ &= 0.00262 \end{aligned}$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.00262 \times 24} \\ &= e^{-0.06288} \\ &= 0.9391 \\ &= 93.91\% \end{aligned}$$

5.2.7 การคำนวณหา Reliability ของสถานีบ่อน้ำมัน

สำหรับสถานีบ่อน้ำมันแห่งนี้ จะมี breaker อยู่ควบกัน 4 components ที่จะทำให้ system unreliability (ดูรูปที่ 2.14)

จากสถิติ 2509 (คู่ในภาคผนวก) มีไฟดับเป็นบางส่วนรวม 46 ครั้ง และมีไฟดับ

พบ 1 ครั้ง

วิธีคำนวณ

$$\begin{aligned} \text{Rate of failure } \lambda &= \frac{46 + 1}{4 \times 365 \times 24} \\ &= \frac{47}{4 \times 8760} \\ &= 0.00134 \end{aligned}$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.00134 \times 24} \\ &= e^{-0.03216} \\ &= 0.9684 \\ &= 96.84\% \end{aligned}$$

5.2.8 การคำนวณหา Reliability ของสถานีขบวนสามเสน

สำหรับสถานีขบวนแห่งนี้มี breaker S 01 ซึ่งติดตั้งไว้นานแล้ว ขณะนี้เปิดเอาไว้ (ดูในรูปที่ 2.7) เนื่องจาก capacity ของ breaker ทำ เมื่อเกิด short circuit ที่ bus 12 กิโลโวลต์จะเกิน capacity ของ breaker จึงไม่ไต่กลับใช้งาน ดังนั้น system จึงเป็น separate bus ทาง 12 กิโลโวลต์ ในกรณีนี้อาจจะมีไฟดับชั้กโศกหนึ่งของ bus ก็ได้ ฉะนั้น จะมี breaker อนุควบกัน 9 components ที่จะทำให้ system unreliability

จากสถิติในปี 2509 (ดูในภาคผนวก) มีไฟดับเป็นบางส่วน รวม 69 ครั้ง มีไฟดับทั้ง bus 2 ครั้ง

วิธีคำนวณ

$$\text{Rate of failure } \lambda = \frac{69 + 2}{9 \times 365 \times 24}$$

$$= \frac{71}{78840}$$

$$= 0.0009$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) = e^{-0.0009 \times 24}$$

$$= e^{-0.0216}$$

$$= 0.9787$$

$$= 97.87\%$$

5.2.9 การคำนวณหา Reliability ของสถานีขบวนธนบุรี

สำหรับสถานีขบวนแห่งนี้ จะมี breaker อนุควบกัน 7 components ที่ทำให้ system unreliability (ดูในรูปที่ 2.6)

จากสถิติปี 2509 (ดูในภาคผนวก) มีไฟดับบางส่วน รวม 123 ครั้ง ในกรณีไฟดับ

หมดไม่มี

วิธีคำนวณ

$$\text{Rate of failure } \lambda = \frac{123}{7 \times 365 \times 24}$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.002 \times 24} \\ &= e^{-0.048} \\ &= 0.9531 \\ &= 95.31\% \end{aligned}$$

5.2.10 การคำนวณหา Reliability ของสถานีย่อยระยอง

สำหรับสถานีย่อยแห่งนี้ จะมี breaker อยู่ด้วยกัน 8 components ที่ทำให้ system unreliability (ดูในรูปที่ 2.12)

จากสถิติปี 2509 (ดูในภาคผนวก) มีไฟดับเป็นบางส่วนรวม 259 ครั้ง ในกรณีไฟดับหมดไม่มี นอกจากสถานีต้นทางจะดับ

วิธีคำนวณ

$$\begin{aligned} \text{Rate of failure } \lambda &= \frac{259}{8 \times 365 \times 24} \\ &= 0.00369 \\ R(t) &= e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) &= e^{-0.00369 \times 24} \\ &= e^{-0.08856} \\ &= 0.9153 \\ &= 91.53\% \end{aligned}$$

5.2.11 การคำนวณหา Reliability ของสถานีย่อยปากน้ำ

สำหรับสถานีย่อยแห่งนี้ จะมี breaker อยู่ด้วยกัน 5 components ที่ทำให้ system unreliability (ดูในรูปที่ 2.13)

จากสถิติปี 2509 (ดูในภาคผนวก) มีไฟดับเป็นบางส่วน รวม 119 ครั้ง มีไฟดับ
หมด 1 ครั้ง

วิธีคำนวณ

$$\text{Rate of failure } \lambda = \frac{119 + 1}{5 \times 365 \times 24}$$

$$= 0.00274$$

$$R(t) = e^{-\lambda t} \quad \text{จากสมการ (1.1)}$$

$$\text{Reliability ของ system ภายใน 24 ชม. } R(24) = e^{-0.00274 \times 24}$$

$$= e^{-0.06576}$$

$$= 0.937$$

$$= 93.70\%$$

5.2.12 Reliability ของสถานีขอยัดเคเบิล

สถานีขอยัดแห่งนี้แตกต่างกับสถานีขอยัดอื่นแห่ง เนื่องจากทางผ่านแรงต่ำ (secondary) จ่ายเป็นแบบวงจรตาข่าย (network) ซึ่งมีหม้อแปลงตั้งตามจุดต่าง ๆ ประมาณ 220 ตัว ขนาดของหม้อแปลงที่ใช้ 300 และ 500 KVA 12 KV/416 V สายป้อน (primary) ที่ออกจากสถานีขอยัดแห่งนี้ไปเข้าหม้อแปลง network มีอยู่ด้วยกัน รวม 6 คู่ เคเบิลเป็นแบบ underground คู่มือที่ 5.6 - 5.11

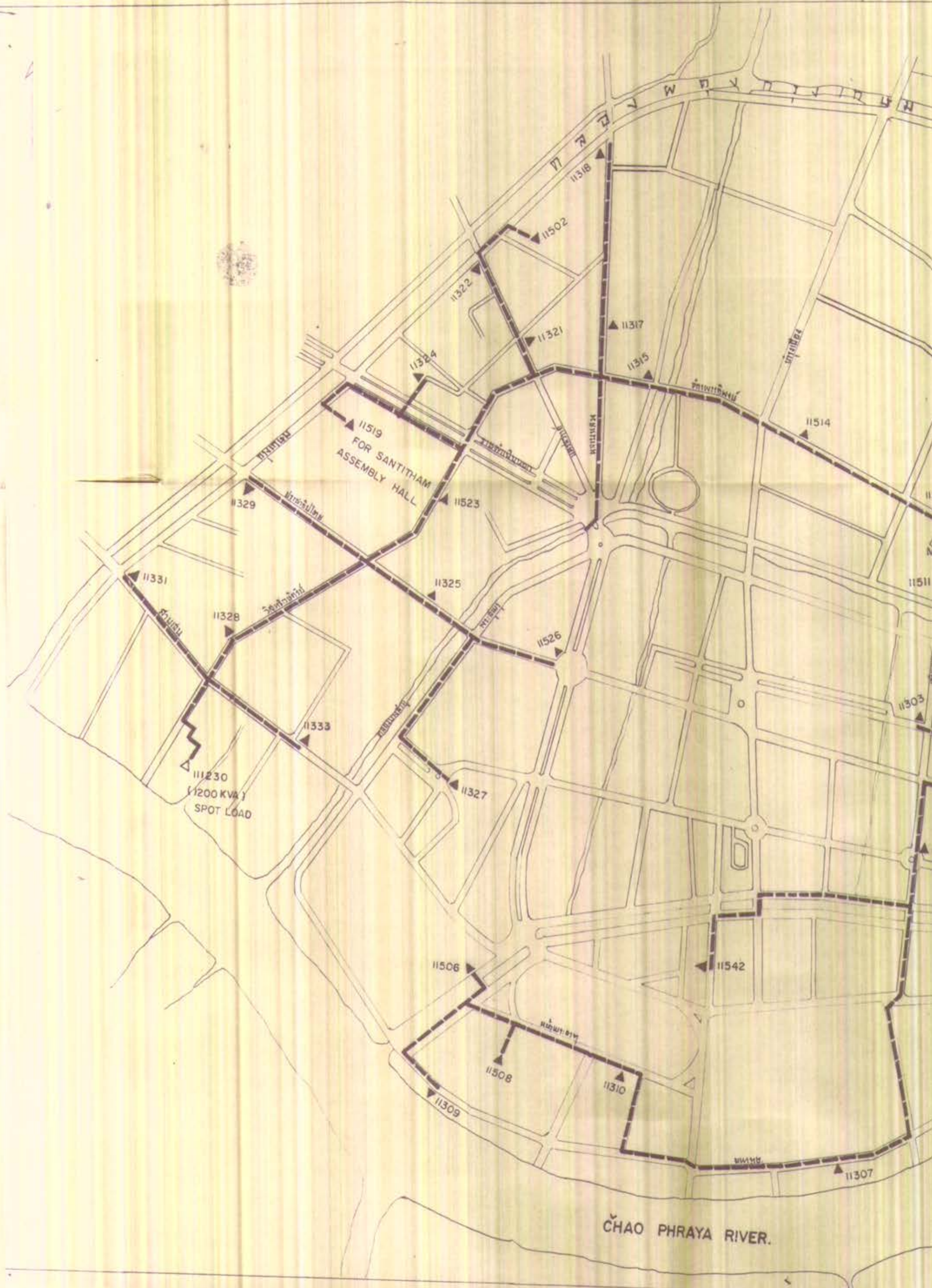
หม้อแปลง network จะมี protector คือคอยคาน ไมตัว protector ประกอบด้วย ไมตัว A.C.B. (Air circuit breaker) และ relay เพื่อทำหน้าที่ตัด fault ที่เกิดทางด้าน primary และยังทำหน้าที่ trip A.C.B. ออกเมื่อโวลเทจทางด้าน network สูงกว่าทางด้าน secondary ของหม้อแปลง

เขตที่จ่ายเป็นแบบ network มีอยู่เขตเดียว คือเขตจำหน่ายวัดเสียบ ในบริเวณพื้นที่ล้อมรอบความเข้มน้ำเจ้าพระยาและคลองผดุงกรุงเกษม (ดังในรูปที่ 2.16)

การจ่ายพลังไฟฟ้าความถี่นี้ ถึงแม้ว่าสายป้อนใดสายป้อนหนึ่งไฟจะดับไป จะไม่มีผลกระทบต่อระบบที่ใช้ไฟเลย

ระบบการจ่ายไฟแบบ secondary network primary radial underground นี้ จึงถือว่ามี reliability 100% เต็ม

ส่วนสถานีขอยัดมักกะสันและสถานีขอยัดบางซื่อ เป็นสถานีขอยัดที่เพิ่งเริ่มจ่ายไฟใหม่ ฉะนั้น จึงไม่สามารถจะหา reliability ได้ เนื่องจาก data มีไม่มากพอ

11519
FOR SANTITHAM
ASSEMBLY HALL

11230
(1200 KVA)
SPOT LOAD

CHAO PHRAYA RIVER.

SECTIONALIZING SWITCH

NO.	LOCATION		MANUFAC-TURER	SIZE & TYPE
	MANHOLE NO.	ADDRESS		
1	54	CHAKRAWAT RD. NEAR CHALERMNAKORN THEATRE	G & W	RA 374 E 400 A
2	265	PHAHURAT RD. NEAR CHAKRAPHET RD.	G & W	RA374E 400A

LEGEND

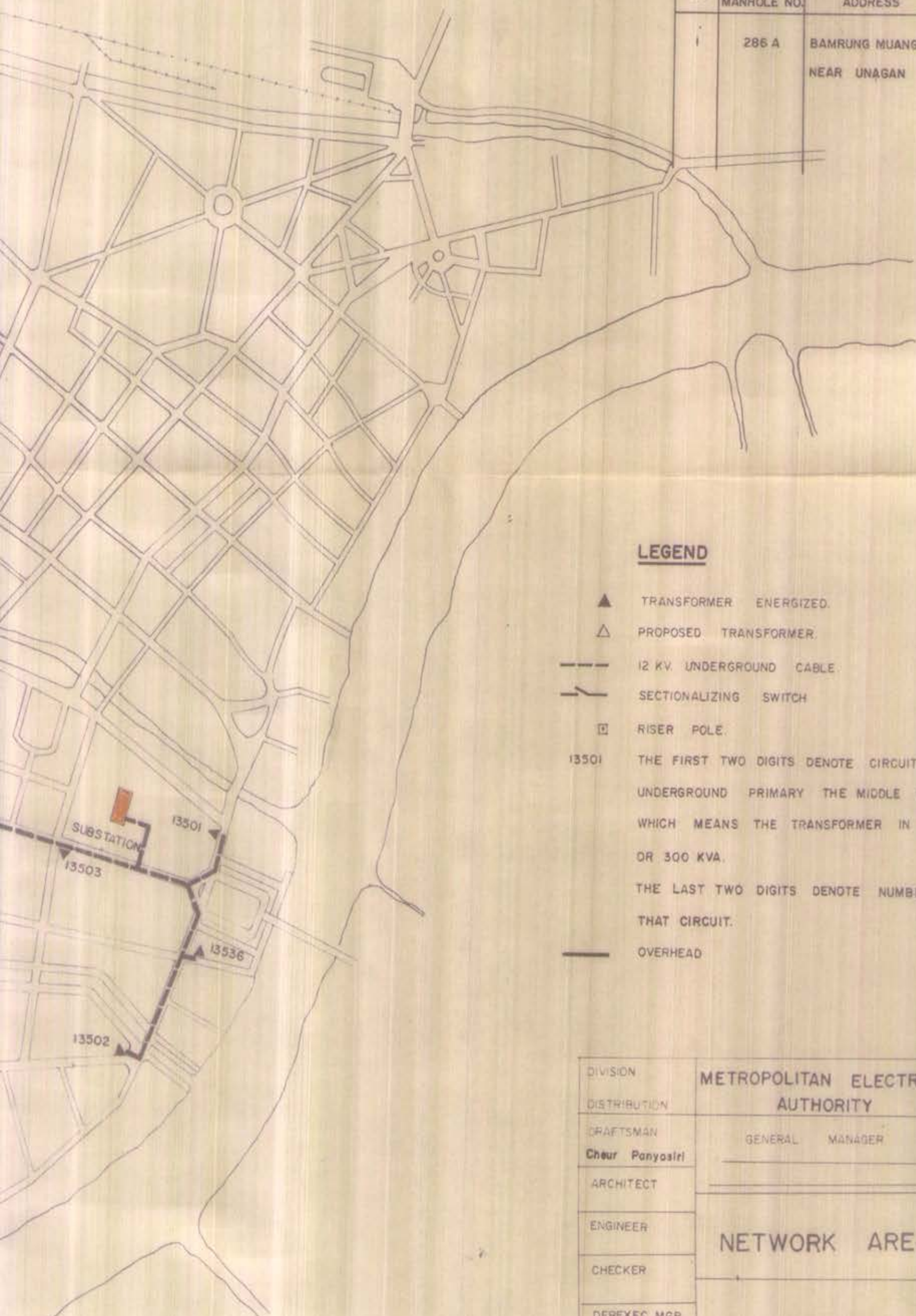
- ▲ TRANSFORMER ENERGIZED.
  - △ PROPOSED TRANSFORMER.
  - 12 KV. UNDERGROUND CABLE.
  - - - SECTIONALIZING SWITCH
  - RISER POLE
- 11501 THE FIRST TWO DIGITS DENOTE CIRCUIT NUMBER OF 12 KV. UNDERGROUND PRIMARY. THE MIDDLE DIGIT SHOWS 5 OR 3 WHICH MEANS THE TRANSFORMER IN THE STATION IS 500KVA OR 300 KVA.
- THE LAST TWO DIGITS DENOTE NUMBER OF STATION IN THAT CIRCUIT.
- OVERHEAD

DIVISION	METROPOLITAN ELECTRICITY AUTHORITY	SUPERSEDING
DISTRIBUTION		SUPERSEDED BY
DRAFTSMAN	GENERAL MANAGER	ISSUED
Chour Panyasiri		REVISED
ARCHITECT		DIMENSION
ENGINEER	NETWORK AREA	IN _____
CHECKER		SCALE
DEREXEC MGR	12KV. UNDERGROUND CABLE	1: 10000
EXEC. MGR		CIRCUIT NUMBER
		W-11

หน้า 5.6

SECTIONALIZING SWITCH

NO.	LOCATION		MANUFAC-TURER	SIZE & TYPE
	MANHOLE NO.	ADDRESS		
1	286 A	BAMRUNG MUANG RD. NEAR UNAGAN	G B W	RA 374 E 400 A.

LEGEND

- ▲ TRANSFORMER ENERGIZED.
- △ PROPOSED TRANSFORMER.
- 12 KV. UNDERGROUND CABLE.
- - - SECTIONALIZING SWITCH
- RISER POLE.
- 13501 THE FIRST TWO DIGITS DENOTE CIRCUIT NUMBER OF 12 KV. UNDERGROUND PRIMARY THE MIDDLE DIGIT SHOWS 5 OR 3 WHICH MEANS THE TRANSFORMER IN THE STATION IS 500 KVA OR 300 KVA. THE LAST TWO DIGITS DENOTE NUMBER OF STATION IN THAT CIRCUIT.
- OVERHEAD

DIVISION	METROPOLITAN ELECTRICITY AUTHORITY	SUPERSEDING
DISTRIBUTION		SUPERSEDED BY
DRAFTSMAN	GENERAL MANAGER	ISSUED
Chour Panyosiri		REVISED
ARCHITECT	NETWORK AREA	DIMENSION IN
ENGINEER		SCALE
CHECKER	12 KV. UNDERGROUND CABLE	1: 10000
DEREXEC MGR		CIRCUIT NUMBER
EXEC MGR		W-13

5.7

ถนนพญาไท

15322

15521

15520

15323

15313

15314

15311

15537

15515

15317

15516

15303

15318

พญาไท

พญาไท

15319

15304

15536

15533

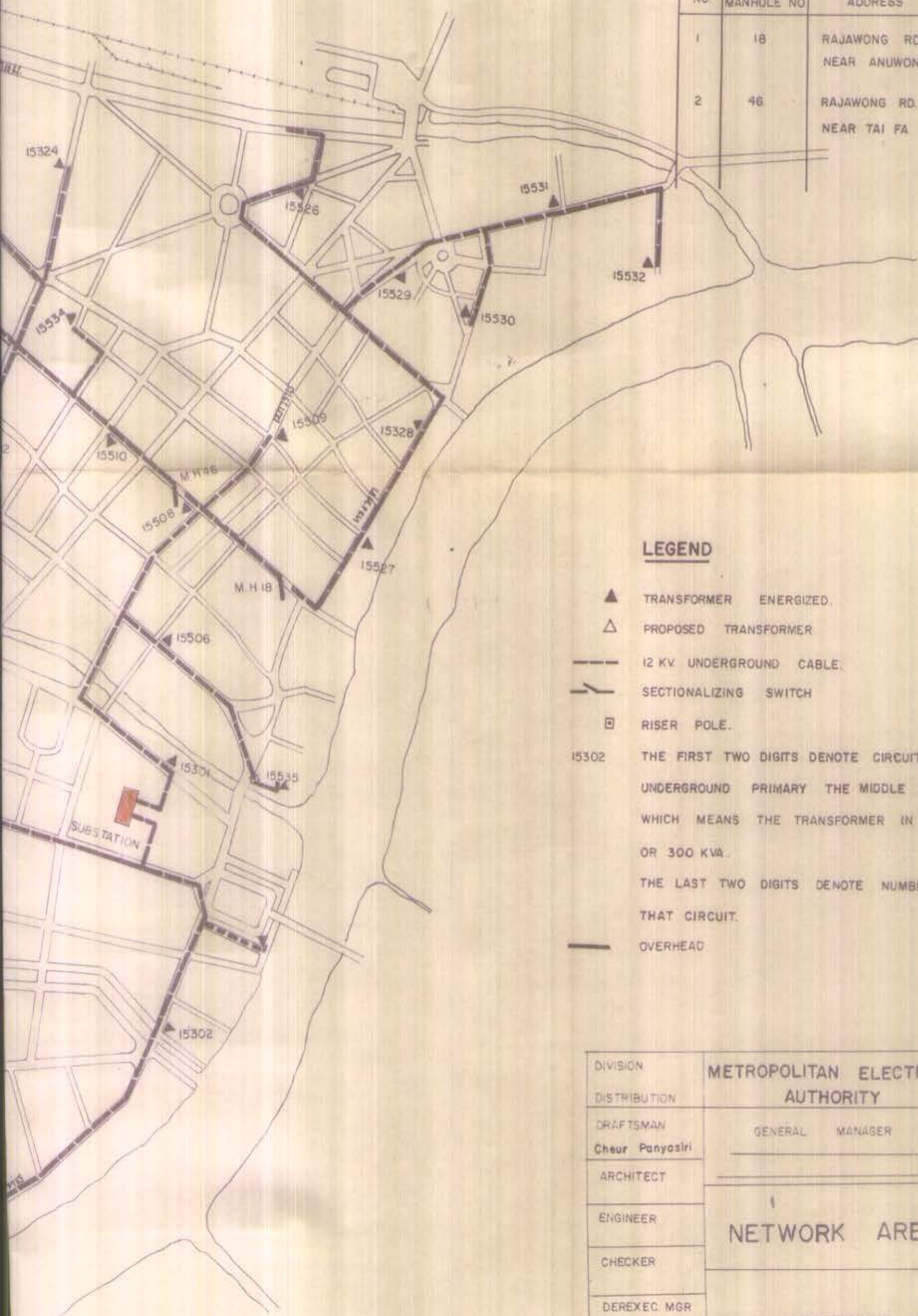
15507

15305

CHAO PHRAYA RIVER.

SECTIONALIZING SWITCH

NO.	LOCATION		MANUFAC - -TURER	SIZE & TYPE
	MANHOLE NO	ADDRESS		
1	18	RAJAWONG RD. NEAR ANUWONG	G & W	RA 374 E 400A
2	46	RAJAWONG RD. NEAR TAI FA	G & W	RA 374 E 400A

LEGEND

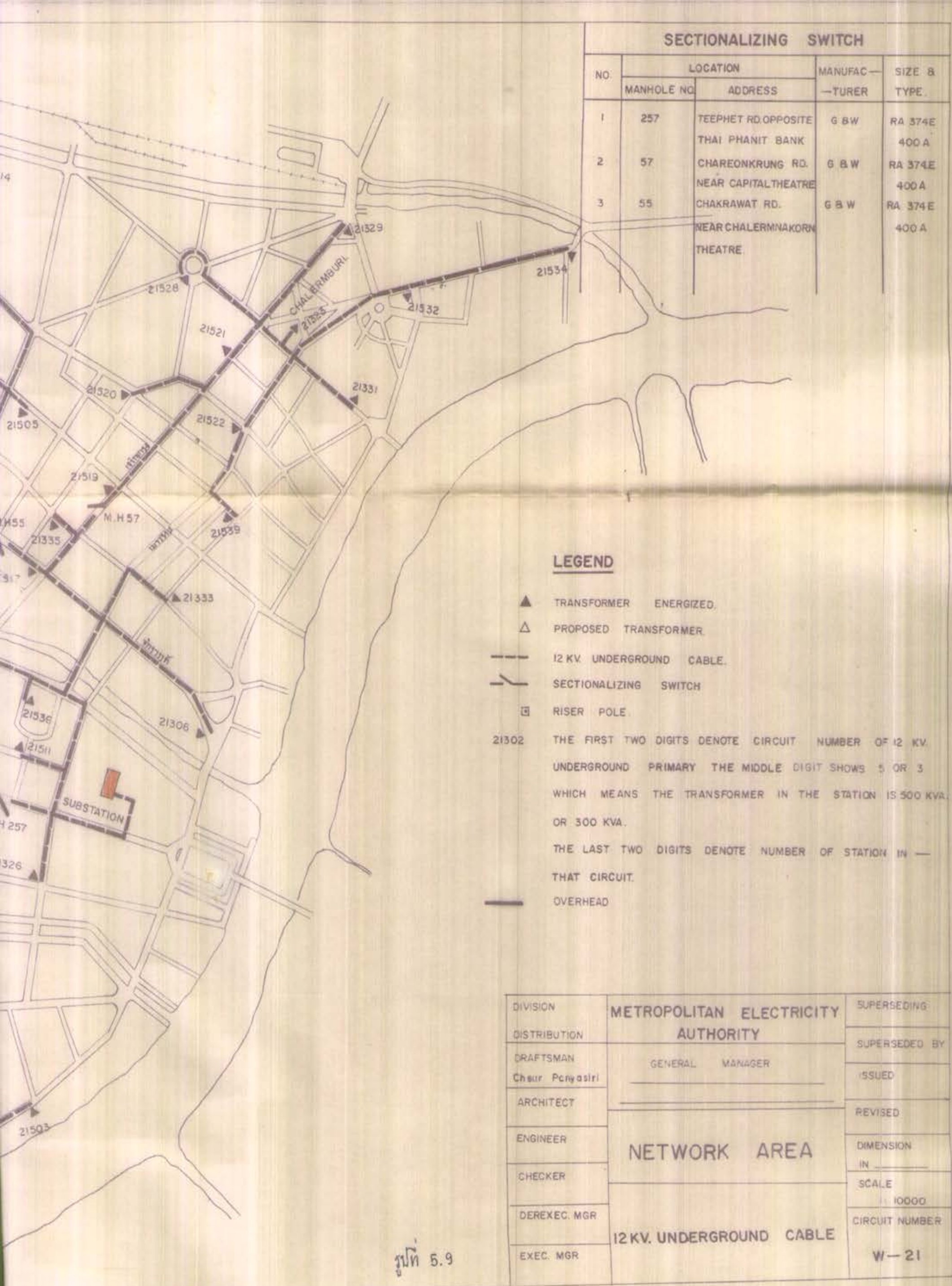
- ▲ TRANSFORMER ENERGIZED.
  - △ PROPOSED TRANSFORMER
  - 12 KV UNDERGROUND CABLE.
  - OVERHEAD
  - ⊏ SECTIONALIZING SWITCH
  - ⊞ RISER POLE.
- 15302 THE FIRST TWO DIGITS DENOTE CIRCUIT NUMBER OF 12 KV UNDERGROUND PRIMARY THE MIDDLE DIGIT SHOWS 5 OR 3 WHICH MEANS THE TRANSFORMER IN THE STATION IS 500 KVA OR 300 KVA. THE LAST TWO DIGITS DENOTE NUMBER OF STATION IN THAT CIRCUIT.

DIVISION	METROPOLITAN ELECTRICITY AUTHORITY	SUPERSEDING
DISTRIBUTION		SUPERSEDED BY
DRAFTSMAN	GENERAL MANAGER	ISSUED
Cheer Panyasiri		REVISED
ARCHITECT		DIMENSION IN
ENGINEER	1	SCALE
CHECKER	NETWORK AREA	1:10000
DEREXEC. MGR		CIRCUIT NUMBER
EXEC. MGR	12 KV. UNDERGROUND CABLE	W-15

5.8

CHAO PHRAYA RIVER.

SECTIONALIZING SWITCH

NO.	LOCATION		MANUFAC— —TURER	SIZE & TYPE.
	MANHOLE NO.	ADDRESS		
1	257	TEEPHET RD. OPPOSITE THAI PHANIT BANK	G & W	RA 374E 400 A
2	57	CHAREONKRUNG RD. NEAR CAPITAL THEATRE	G & W	RA 374E 400 A
3	55	CHAKRAWAT RD. NEAR CHALERMNAKORN THEATRE.	G & W	RA 374E 400 A

LEGEND

- ▲ TRANSFORMER ENERGIZED.
  - △ PROPOSED TRANSFORMER.
  - 12 KV UNDERGROUND CABLE.
  - SECTIONALIZING SWITCH
  - RISER POLE.
- 21302 THE FIRST TWO DIGITS DENOTE CIRCUIT NUMBER OF 12 KV. UNDERGROUND PRIMARY THE MIDDLE DIGIT SHOWS 5 OR 3 WHICH MEANS THE TRANSFORMER IN THE STATION IS 500 KVA. OR 300 KVA. THE LAST TWO DIGITS DENOTE NUMBER OF STATION IN THAT CIRCUIT.
- OVERHEAD

DIVISION	METROPOLITAN ELECTRICITY AUTHORITY	SUPERSEDING
DISTRIBUTION		SUPERSEDED BY
DRAFTSMAN Chaur Panyasiri	GENERAL MANAGER	ISSUED
ARCHITECT		REVISED
ENGINEER	NETWORK AREA	DIMENSION IN
CHECKER		SCALE 1:10000
DEREXEC. MGR	12 KV. UNDERGROUND CABLE	CIRCUIT NUMBER
EXEC. MGR		W-21

รูปที่ 5.9

CHAO PHRAYA RIVER.

SECTIONALIZING SWITCH

NO.	LOCATION		MANUFAC - -TURER	SIZE - B -TYPE
	MANHOLE NO.	ADDRESS		
1	6	YAOWARAJ RD. NEAR NAKORNKASEM THEATRE.	G & W	RA 374E 400A
2	307	RAJDAMNOEN KLANG RD. NEAR T.O.T		RA 374E 400A
3	281	RAJDAMNOEN KLANG RD. NEAR — THONBURI CO. LTD.		RA 374E 400A

LEGEND

- ▲ TRANSFORMER ENERGIZED.
- △ PROPOSED TRANSFORMER.
- 12 KV UNDERGROUND CABLE.
- SECTIONALIZING SWITCH
- RISER POLE.
- 22301 THE FIRST TWO DIGITS DENOTE CIRCUIT NUMBER OF 12 KV. UNDERGROUND PRIMARY THE MIDDLE DIGIT SHOWS 5 OR 3 WHICH MEANS THE TRANSFORMER IN THE STATION IS 500 KVA OR 300 KVA. THE LAST TWO DIGITS DENOTE NUMBER OF STATION IN THAT CIRCUIT.
- OVERHEAD

DIVISION	METROPOLITAN ELECTRICITY AUTHORITY	SUPERSEDING
DISTRIBUTION		SUPERSEDED BY
DRAFTSMAN Cheur Panyasin	GENERAL MANAGER	ISSUED
ARCHITECT		REVISED
ENGINEER	NETWORK AREA	DIMENSION IN _____
CHECKER		SCALE 1: 10000
DEREXEC. MGR	12 KV. UNDERGROUND CABLE	CIRCUIT NUMBER
EXEC. MGR		W-22

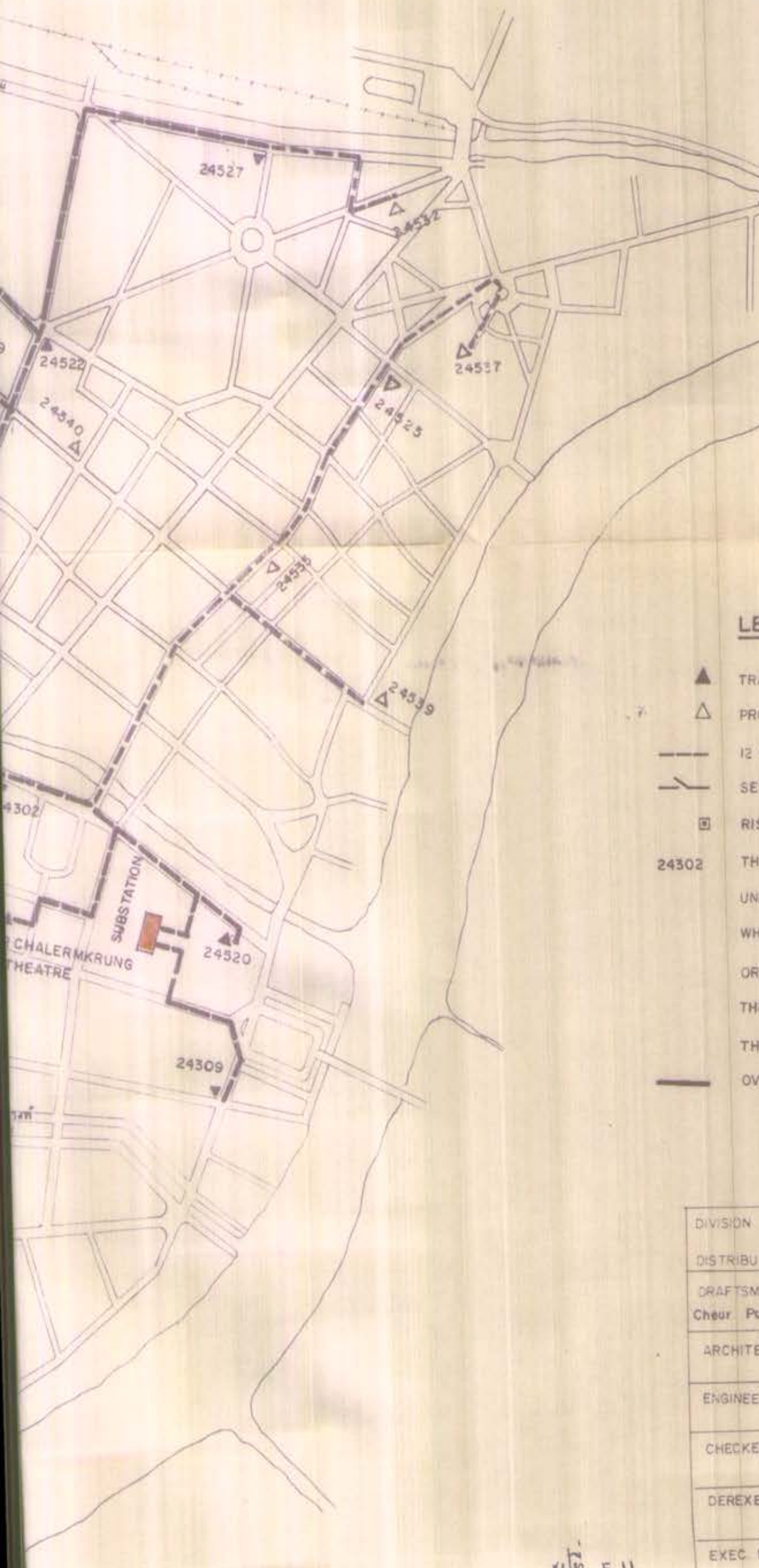
รูปที่ 5.10

△ 241210
(1200 KVA)
SPOT LOAD

CHAO PHRAYA RIVER.

SECTIONALIZING SWITCH

NO.	LOCATION		MANUFAC - -TURER	SIZE & TYPE
	MANHOLE NO	ADDRESS		
1	III	LUANG RD. NEAR VORACHAK INTERSECTION.	G&W	RA 374E 400A
2	377	MAHACHAI RD NEAR CHALERMTHAI THEATRE.	G&W	RA 374 E 400A

LEGEND

- ▲ TRANSFORMER ENERGIZED.
- △ PROPOSED TRANSFORMER.
- 12 KV. UNDERGROUND CABLE.
- SECTIONALIZING SWITCH.
- RISER POLE.
- 24302 THE FIRST TWO DIGITS DENOTE CIRCUIT NUMBER OF 12 KV. UNDERGROUND PRIMARY THE MIDDLE DIGIT SHOWS 5 OR 3 WHICH MEANS THE TRANSFORMER IN THE STATION IS 500 KVA OR 300 KVA.
- THE LAST TWO DIGITS DENOTE NUMBER OF STATION IN THAT CIRCUIT.
- OVERHEAD

DIVISION	METROPOLITAN ELECTRICITY AUTHORITY	SUPERSEDING
DISTRIBUTION		SUPERSEDED BY
DRAFTSMAN Cheur Panyasiri	GENERAL MANAGER	ISSUED
ARCHITECT		REVISED
ENGINEER	NETWORK AREA	DIMENSION IN
CHECKER		SCALE 1:10000
DEREXEC MGR	12 KV. UNDERGROUND CABLE	CIRCUIT NUMBER
EXEC MGR		W-24

วันที่ 5.11

รายชื่อสถานีย่อย	System Reliability in %
สถานีขอมวัด เลียบ	100
สถานีขอมสาม เสน	97.87
สถานีคนทางบางกอกน้อย	97.30
สถานีขอมถนนบุรี	96.84
สถานีคนทางบางกระบือ	95.97
สถานีขอมสมทิม	95.47
สถานีขอมธนบุรี	95.31
สถานีคนทางพระนครเหนือ	93.91
สถานีขอมปากน้ำ	93.70
สถานีขอมหมอนสี	93.30
สถานีขอมพระ โขนง	91.53
สถานีขอมถนน เมือง	89.00

ตารางนี้ได้จากผลการคำนวณหา Reliability ของ system นำไปเขียนเป็น curve โค้งดังในรูปที่ 5.12

จาก curve รูปที่ 5.12 จะเห็นว่า สถานีขอมถนนเมืองมี Reliability ค่าที่ต่ำสุด คือ 89.00% และสถานีขอมวัด เลียบมี Reliability ที่ที่สุด คือ 100%

5.3 เปรียบเทียบ Load density ของเขตที่จ่ายไฟจากสถานีขอมวัด เลียบและสถานีขอมสมทิม

5.3.1 หา Load density ของเขตที่จ่ายไฟจากสถานีขอมวัด เลียบ (เขตจำหน่ายวัด เลียบ)

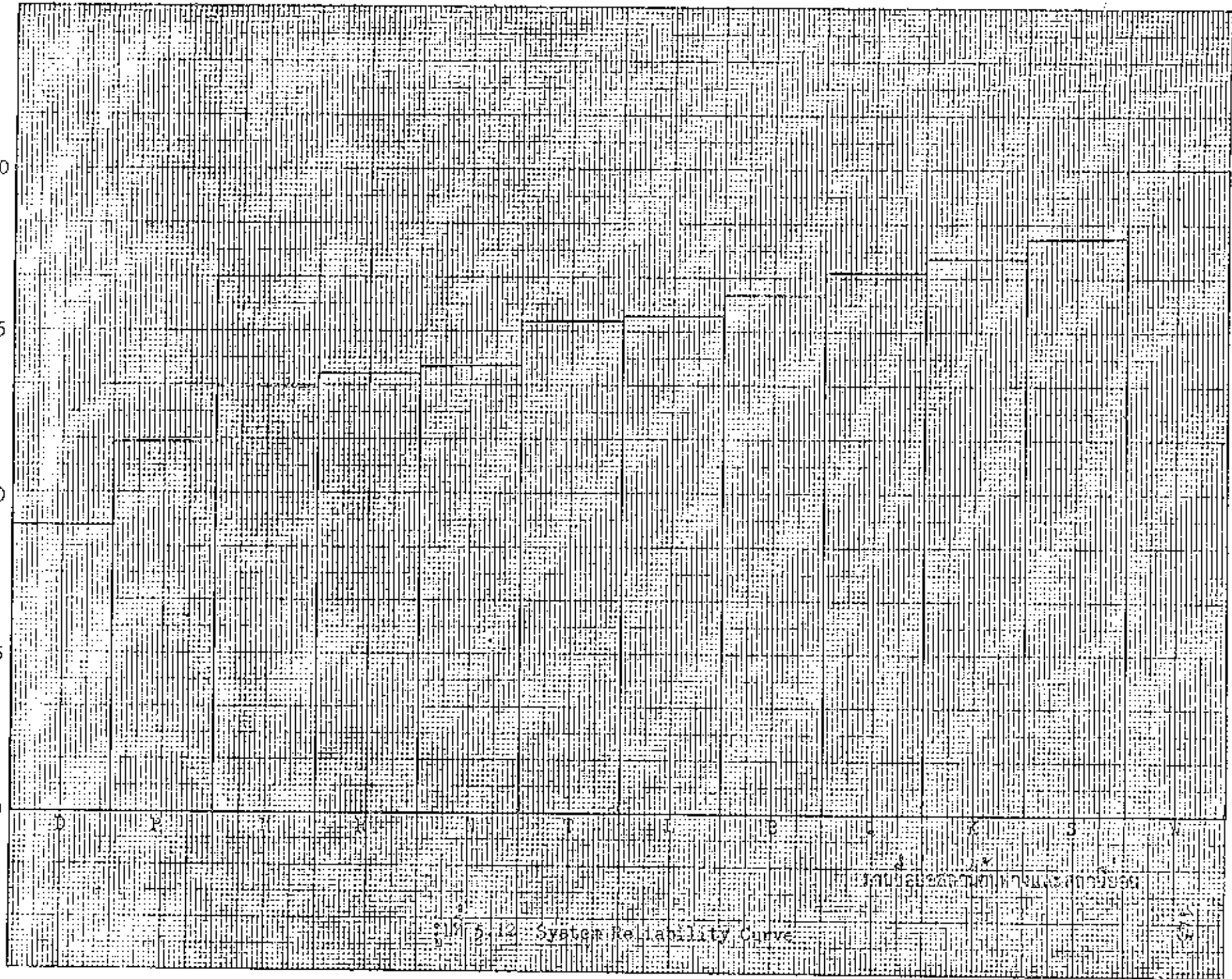
$$\begin{aligned}
 \text{พื้นที่ของ network area} &= 8.5 \text{ km}^2 \\
 \text{พลังไฟส่งที่จ่ายจากสถานีขอมวัด เลียบ} &= 45,000 \text{ KVA} \\
 \text{Load density} &= \frac{45,000}{8.5} \\
 &= 5294.117 \text{ KVA/km}^2
 \end{aligned}$$

System Reliability in %

100
95
90
85
80

D P T R M L B L R S V

5-12 System Reliability Curve

5.3.2 หา Load density ของเขตที่จ่ายไฟจากสถานีย่อยลพบุรี (เขตจำหน่ายคลองเตย)

จ่ายไฟฟ้าเป็นแบบ secondary radial primary overhead line

Load density ที่จะหาต่อไปนี้ เป็นพื้นที่ที่มี load density สูงที่สุดในพระนคร และธนบุรี (คือบริเวณท่ามกลสุริยวงศ์ และบางรัก)

$$\begin{aligned} \text{พื้นที่} &= 3.54 \text{ km}^2 \\ \text{หลังไฟฟ้าที่จ่าย} &= 41,500 \text{ KVA} \\ \text{Load density} &= \frac{41,500}{3.54} \\ &= 11,700 \text{ KVA/km}^2 \end{aligned}$$

จากการคำนวณจะเห็นว่า ทั้งสองแห่งนี้มี load density เกือบกันมาก ถึง 2 เขต ต่างก็เป็นการค้าและที่อยู่อาศัย แต่ทางเขตวัดเตี้ยหม่อมแปลง network ที่ตั้งอยู่ขณะนี้ สามารถจะจ่ายได้ถึง $11,000 \text{ KVA/km}^2$

ส่วนทางเขตที่จ่ายส่งไฟฟ้าจากสถานีย่อยลพบุรี เป็นเขตที่มี load density สูงสุด แต่มี Reliability เพียง 95.47% เป็น unreliability เสีย 4.53%

ถ้าคิดค่าเฉลี่ยค่าไฟฟ้าหน่วยละ + 0.6388 บาท ในหนึ่งวัน การไฟฟ้านครหลวง จะขาดรายได้ไป 1022.08 บาท หรือ 373,059.20 บาท ในหนึ่งปี เนื่องจากไฟดับ

5.4 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและการสูญเสียรายได้ในระหว่างไว้ค้ำภายใน 1 ปีของสถานีย่อย ธรรมดา กับ สถานีย่อยที่จ่ายแบบ network

5.4.1 เขตที่จ่ายหลังไฟฟ้าจากสถานีย่อยลพบุรี จ่ายไฟฟ้าเป็นแบบ secondary radial primary overhead line

เงินที่การไฟฟ้านครหลวงขาดรายได้ไปภายใน 1 ปี มีดังต่อไปนี้ จะสมมติเป็น

ตัวอักษรกรอมเพื่อสะดวกในการ derive สูตร

1. เกิดจากไฟดับเป็นเงิน = A บาท

2. ค่าบำรุงรักษา (maintenance)

ไม่รวมค่าบำรุงรักษาสถานีย่อย = B บาท

3. คิดดอกเบี้ยทบต้น (อัตรา 6%) ของ

เงินที่สูญเสียไป = $A \left\{ (1 + i_g)^n - 1 \right\}$ บาท

+ เป็น rate ประเภท 3 (บริการธุรกิจ, ที่อยู่อาศัย และอุตสาหกรรมย่อย) ของการไฟฟ้านครหลวง ที่คิดไว้ในปี 2510

* D. J. Bolton, Engineering Economics Vol. I Chapman & Hall Ltd.

4. คำนวณ depreciation 10% สมมติว่า period n ปี $= Ai_d$

(Matheson or Constant Method)

$$\begin{aligned} \text{ภายในปีแรกเสื่อมลงประโยชน์} &= A+B+A \left\{ (1+i_a)^n - 1 \right\} + Ai_d \text{ บาท} \\ &= A + B + Ai_a + Ai_d \end{aligned} \quad (1)$$

5.4.2 เขตจ่ายพลังไฟฟ้าจากสถานีขั้ววัดเสียบ (จ่ายเกินแบบ network)

การจ่ายพลังไฟฟ้าแบบ secondary network primary radial underground การลงทุนครั้งแรก (initial investment) จะแพงกว่าจ่ายแบบ primary over head line ประมาณ 6 เท่า ส่วนค่า maintenance ระหว่างนี้จะถูกกว่าจ่ายแบบ over head line ประมาณ 5 เท่า

ฉะนั้น จะเห็นได้ว่า มีอยู่กรณีเดียวที่การให้ค่าของจ่ายเงิน คือการบำรุงรักษา (maintenance) ส่วนเรื่องทองสูญเสียรายได้เนื่องจากไฟส่วกับไม่มี เท่ากับ $\frac{B}{5}$ (2)

ให้ x คือจำนวนเงินที่สูญเสียและทองจ่ายไปใน 1 ปี เป็นบาท
ในการจ่ายพลังไฟฟ้าแบบ secondary radial primary radial overhead line มากกว่าเมื่อจ่ายแบบ secondary network primary radial underground

ซึ่งจะคำนวณได้ดังนี้ $x = \text{สมการ (1)} - \text{สมการ (2)}$ (3)

$$i_a = 6\%$$

$$i_d = 10\%$$

$$A = 373,059.20 \quad \text{บาท}$$

$$* B = 1,438,226.67 \quad \text{บาท}$$

จากสมการที่ (3)

$$\begin{aligned} x &= \frac{4}{5} B + A(1 + i_a + i_d) \\ &= \frac{4}{5} \times 1,438,226.67 + 373,059.20 \quad (1.16) \\ &= 1,150,581.336 + 432,748.672 \\ &= 1,583,330.008 \quad \text{บาท} \end{aligned}$$

* จากหนังสือหน้าการ ของกองจำหน่าย การให้ค่าครหลวง ปี 2509

จากตัวเลขจะเห็นว่าใน 1 ปี การใส่ค่าชราภาพได้และต้องจ่ายเงินไปถึง 1,583,330.006 บาท เมื่อเทียบกับค่าจ่ายแบบ secondary network primary radial underground ถึงแม้ว่าระบบการจ่ายแบบนี้ การลงทุนครั้งแรกจะแพงกว่า แต่เมื่อคิดถึงในระยะยาวแล้วจะถูกลงกว่า และมี reliability ก็ถึง 100%

อย่างไรก็ตามระบบการจ่ายหลังให้ค่าแบบ secondary network primary radial underground มีการจำกัดขอบเขตเหมือนกัน บางกรณีไม่เหมาะสม อาทิเช่น

1. Load density น้อย (Load แยกอยู่ห่างกันมาก)
2. Load ในรอบวงที่ มีการเปลี่ยนแปลงมาก ในหนึ่งปีหนึ่ง

Reliability จะเป็นสัดส่วนโดยตรงกับการลงทุน ถ้าต้องการให้ Reliability 100% การลงทุนจะมาก บางครั้งจำเป็นจะต้องพิจารณาถึงเหตุผลว่า จะสมควรเพียงไรที่จะสร้างแบบ network ถ้าต้องการไม่ใหม่ได้ลำดับเลขและกันชนที่มี load density สูง คัดเลือกในการลงทุนแล้ว จะเป็นการเหมาะสมอย่างซึ่งที่จะสร้างแบบ secondary network primary radial underground แต่ถ้า load density ถ้า คัดเลือกเงินลงทุน การสร้างแบบ secondary network primary radial underground ไม่เหมาะสม ผลที่ลงทุนไปจะไม่คุ้มกัน

อีกประการหนึ่ง ประเทศเราเป็นประเทศที่สร้างอะไรขึ้นมาใช้เองไม่ได้ ต้องสั่งจากต่างประเทศทั้งสิ้น ฉะนั้น ของใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ถึง mean life แล้ว ควร เปลี่ยนใหม่ เพื่อขจัด wear out failure ที่เกิดขึ้น แลหาทางปฏิบัติแล้ว เราทำไม่ได้ เพราะของที่สั่งเข้ามามีราคาแพง เราจะเปลี่ยนใหม่ตอนเมื่อของมันหมดสภาพ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ system reliability ไม่ดีเท่าที่ควร